

1. kvartal 2018

## Delårsrapport

SPAREBANK 1 ØSTLANDET



**Første bank med  
kundeutbytte**

# Innholdsfortegnelse

Hovedtall SB1 Østlandet konsern .....	2
Resultatregnskap .....	9
Balanse .....	10
Endring i egenkapital.....	11
Kontantstrømoppstilling.....	13
Noter til regnskapet .....	14
<b>Note 1 Regnskapsprinsipper .....</b>	<b>14</b>
<b>Note 2 Endringer i konsernsammensetning.....</b>	<b>16</b>
<b>Note 3 Segmentinformasjon .....</b>	<b>17</b>
<b>Note 4 Kapitaldekning .....</b>	<b>19</b>
<b>Note 5 Utlån til og fordringer på kunder.....</b>	<b>21</b>
<b>Note 6 Tap på utlån og garantier.....</b>	<b>23</b>
<b>Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser .....</b>	<b>24</b>
<b>Note 8 Finansielle derivater .....</b>	<b>25</b>
<b>Note 9 Likviditetsrisiko .....</b>	<b>27</b>
<b>Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter.....</b>	<b>27</b>
<b>Note 11 Finansielle instrumenter og motregning .....</b>	<b>31</b>
<b>Note 12 Andre eiendeler.....</b>	<b>33</b>
<b>Note 13 Innskudd fra kunder .....</b>	<b>33</b>
<b>Note 14 Verdipapirgjeld.....</b>	<b>34</b>
<b>Note 15 Annen gjeld og balanseført forpliktelse.....</b>	<b>35</b>
<b>Note 16 Egenkapitalbevis.....</b>	<b>35</b>
<b>Note 17 Hendelser etter balansedagen .....</b>	<b>36</b>
Resultater fra kvartalsregnskapene konsern.....	37
Alternative resultatmål .....	38
Finanskalender 2018.....	40
Kontaktinformasjon .....	40

# Hovedtall SB1 Østlandet konsern

Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)	01.01.2018-31.03.2018		01.01.2017-31.03.2017		01.01.2017-31.12.2017	
	Beløp	Prosent <sup>1)</sup>	Beløp	Prosent <sup>1)</sup>	Beløp	Prosent <sup>1)</sup>
Netto renteinntekter	495	1,81 %	464	1,85 %	1 956	1,86 %
Netto provisjons- og andre inntekter	323	1,18 %	308	1,23 %	1 263	1,20 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	45	0,17 %	0	0,00 %	277	0,26 %
<b>Sum netto inntekter</b>	<b>864</b>	<b>3,15 %</b>	<b>773</b>	<b>3,09 %</b>	<b>3 496</b>	<b>3,32 %</b>
<b>Sum driftskostnader</b>	<b>449</b>	<b>1,64 %</b>	<b>437</b>	<b>1,75 %</b>	<b>1 898</b>	<b>1,81 %</b>
<b>Driftsresultat før tap på utlån og garantier</b>	<b>414</b>	<b>1,51 %</b>	<b>335</b>	<b>1,34 %</b>	<b>1 598</b>	<b>1,52 %</b>
Tap på utlån og garantier	5	0,02 %	-26	-0,10 %	-20	-0,02 %
<b>Driftsresultat før skatt</b>	<b>409</b>	<b>1,49 %</b>	<b>361</b>	<b>1,44 %</b>	<b>1 618</b>	<b>1,54 %</b>
Skattekostnad	96	0,35 %	88	0,35 %	356	0,34 %
<b>Resultat etter skatt</b>	<b>314</b>	<b>1,14 %</b>	<b>274</b>	<b>1,09 %</b>	<b>1 263</b>	<b>1,20 %</b>
Renter hybridkapital (etter skatt)	3	0,01 %	3	0,01 %	13	0,01 %
Periodens resultat inkl. renter hybridkapital	311	1,13 %	271	1,08 %	1 250	1,19 %
<b>Lønnsomhet</b>						
Egenkapitalavkastning <sup>2)</sup>	9,9 %		9,3 %		10,2 %	
Kostnadsprosent <sup>2)</sup>	52,0 %		56,6 %		54,3 %	
<b>Balansetall</b>						
Brutto utlån til kunder	92 818		84 901		90 460	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kreditforetak <sup>2)</sup>	132 433		121 701		129 535	
Utlånsvekst siste 12 mnd <sup>2)</sup>	9,3 %		91,6 %		9,1 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kreditforetak <sup>2)</sup>	8,8 %		95,8 %		8,4 %	
Innskudd fra kunder	66 110		62 782		65 985	
Innskuddsdekning <sup>2)</sup>	71,2 %		73,9 %		72,9 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kreditforetak siste 12 mnd <sup>2)</sup>	49,9 %		51,6 %		50,9 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd <sup>2)</sup>	5,3 %		86,4 %		4,6 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	111 205		101 551		105 157	
Forvaltningskapital	114 088		101 861		108 321	
Forretningskapital <sup>2)</sup>	153 703		138 661		147 396	
<b>Tap og mislighold</b>						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån <sup>2)</sup>	0,0 %		0,0 %		0,0 %	
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån <sup>2)</sup>	0,2 %		0,2 %		0,3 %	
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån <sup>2)</sup>	0,3 %		0,3 %		0,3 %	
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån <sup>2)</sup>	0,4 %		0,3 %		0,4 %	
<b>Soliditet og likviditet</b>						
Ren kjernekapitaldeknинг	16,2 %		16,7 %		16,8 %	
Kjernekapitaldeknинг	17,0 %		17,6 %		17,7 %	
Kapitaldeknинг	19,4 %		19,3 %		20,5 %	
Netto ansvarlig kapital	14 028		12 649		14 138	
Egenkapitalprosent <sup>2)</sup>	11,4 %		12,1 %		12,3 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %		7,5 %		7,1 %	
LCR <sup>3)</sup>	161,8 %		92,5 %		114,0 %	
LCR i NOK <sup>3)</sup>	157,3 %		92,0 %		113,0 %	
LCR i EUR <sup>3)</sup>	1023,1 %		I.A.		I.A.	
<b>Bemannning</b>						
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1 111		1 146		1 109	
<b>Egenkapitalbevis</b>						
Børskurs (i kr)	84,20		I.A.		90,50	
Børsverdi (mill. kroner)	9 025		I.A.		9 700	
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern <sup>2)</sup>	79,89		75,46		81,14	
Resultat per EK-bevis, i kr <sup>4)</sup>	1,97		1,73		7,92	
Pris/resultat per EK-bevis <sup>2)</sup>	10,55		I.A.		11,43	
Pris/bokført egenkapital <sup>2)</sup>	1,06		I.A.		1,12	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

4) Resultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser \* eierandelsbrøk 31.03.2018/antall EKB 31.03.2018

# Styrets beretning

## 1. kvartal 2018 (Konsertall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2017)

- Resultat etter skatt: 314 (274) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 9,9 (9,3) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 1,97 (1,73) kroner
- Netto renteinntekter: 495 (464) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 323 (308) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 45 (0) mill. kroner
- Driftskostnader: 449 (437) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: Kostnad på 5 (inngang på 26) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 16,2 (16,7) prosent

Som første bank i Norge deler SpareBank 1 Østlandet nå overskuddet med kundene sine gjennom kundeutbytte. Bankens visjon er *Sammen om å skape*. Å gi tilbake til kundene våre i form av kundeutbytte er i tråd med SpareBank 1 Østlandets grunnverdier.

Representantskapet i SpareBank 1 Østlandet vedtok 22. mars å dele ut 50 prosent av majoritetens andel av konsernresultatet for 2017 i utbytte. Egenkapitalbeviserierne mottar ordinært utbytte, men som første bank i Norge betaler banken også utbytte til kundene i tråd med gjeldende eierandelsbrøk. Dette ga 204 mill. kroner i kundeutbytte i tillegg til 424 mill. kroner i ordinært utbytte til egenkapitalbeviserierne.

## Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Youngstorget 5 AS og Vato AS, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

Sparebank 1 Østlandet eier 12,4 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 18,0 prosent av SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, 20,5 prosent av SpareBank 1

Kredittkort AS, 50,0 prosent av Torggata 22 AS, 20,0 prosent av SMB Lab AS, 23,7 prosent av KOMM-IN AS og 20,0 prosent av Betr AS, samt 21,2 prosent av SpareBank 1 Betaling AS. Videre eier banken 21,1 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 12,4 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel.

Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskapsstandarder vedtatt av EU (IAS 34).

## Konsernresultat

Konsernresultat etter skatt ble 314 (274) mill. kroner i første kvartal. Egenkapitalavkastningen ble 9,9 (9,3) prosent.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	31.03.18	31.03.17
Resultat etter skatt i morbanken	441	190
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-185	-84
<b>Resultatandelar fra:</b>		
SpareBank 1 Gruppen AS	23	42
Bank 1 Oslo Akershus AS (til og med Q1-17)		119
SpareBank 1 Boligkreditt AS	3	-26
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1	1
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	-2	2
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konsern	-1	0
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	33	28
SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS	-3	2
SpareBank 1 Kredittkort AS	6	2
SpareBank 1 Betaling AS	-3	-14
Øvrige konsernposter	0	11
<b>Resultat etter skatt for konsernet</b>	<b>314</b>	<b>274</b>

### **Netto renteinntekter**

Netto renteinntekter ble 495 (464) mill. kroner. Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kreditforetak (inntektsføres som provisjoner) på totalt 107 (76) mill. kroner. Samlet netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kreditforetakene ble 602 (540) mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak vekst i utlån og innskudd, samt høyere provisjonssatser fra kreditforetakene. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,81 (1,85) prosent.

### **Netto provisjons- og andre inntekter**

Netto provisjons- og andre inntekter ble 323 (308) mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak økte provisjonsinntekter fra kreditforetak.

Mill. kroner	31.03.18	31.03.17
Betalingsformidling	34	36
Fonds- og forsikringsprovisjon	54	48
Provisjonsinntekter fra kreditkort	107	76
Provisjonsinntekter fra kreditkort	16	15
Eiendomsmegling	67	71
Regnskapstjenester	37	46
Øvrige inntekter	9	16
<b>Netto provisjons- og andre inntekter</b>	<b>323</b>	<b>308</b>

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

### **Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser**

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 45 (0) mill. kroner.

Mill. kroner	31.03.18	31.03.17
Utbytte fra andre enn konserneskaper	12	9
Netto resultat fra eierinteresser	30	6
<b>Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser</b>	<b>4</b>	<b>-14</b>
<b>Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser</b>	<b>45</b>	<b>0</b>

Utbytte på 12 (9) mill. kroner består av utbytte fra Totens Sparebank.

Netto resultat fra eierinteresser utgjorde 30 (6) mill. kroner.

Resultatandeler	31.03.18	31.03.17
SpareBank 1 Gruppen AS	23	42
SpareBank 1 Boligkredit AS	3	-26
SpareBank 1 Næringskredit AS	1	1
SpareBank 1 Kreditkort AS	6	2
SpareBank 1 Betaling AS	-3	-14
<b>Netto resultat fra eierinteresser</b>	<b>30</b>	<b>6</b>

Økningen på 24 mill. kroner skyldes at resultatene fra SpareBank 1 Boligkredit AS, SpareBank 1 Betaling AS og SpareBank 1 Kreditkort AS har bedret seg i forhold til fjoråret, hvor spesielt resultatet fra SpareBank 1 Boligkredit AS var preget av negative

verdijusteringer på basisswapper. I motsatt regning trekker resultatsvekkelse i SpareBank 1 Gruppen AS.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 4 (minus 14) mill. kroner.

Konsernets renteplasseringer, derivater, fastrentelån til kunder og egenkapitalinvesteringer vurderes til virkelig verdi over resultatet etter IFRS 9 og endringer i markedsverdi resultatføres. Fjorårets netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser inkluderte i tillegg verdiendringer på verdipapirgjeld til virkelig verdi over resultatet etter IAS 39. Verdipapirgjeld under IFRS 9 er for det vesentligste klassifisert til amortisert kost. Virkelig verdi over resultatet er ikke en aktuell klassifisering under IFRS 9 med mindre den finansielle forpliktelseren er holdt for handelsformål. Utstedt verdipapirgjeld, som tidligere var utpekt til virkelig verdi over resultatet (11,5 mrd. kroner), ble ved overgang fra IAS 39 til IFRS 9 reklassifisert til amortisert kost (5,5 mrd. kroner) og til virkelig verdi med endringer fra egen kreditrisiko over utvidet resultat og andre virkelig-verdi endringer over resultatet (6,0 mrd. kroner). Av total verdipapirgjeld på 23,6 mrd. kroner, var utstedt verdipapirgjeld til amortisert kost 17,6 mrd. kroner etter reklassifisering.

Det vises for øvrig til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser». For ytterligere beskrivelse av implementeringen av IFRS 9 vises det til note 43 i årsrapporten for 2017.

### **Driftskostnader**

Sum driftskostnader ble 449 (437) mill. kroner og utgjorde 52,0 (56,5) prosent av netto inntekter.

Økningen i driftskostnader på 12 mill. kroner skyldes i hovedsak at konsernet hadde en netto inntektsføring av pensjonskostnader i første kvartal 2017 på 41 mill. kroner som skyldtes at tidligere Bank 1 Oslo Akershus AS (B1OA) avviklet sin ytelsespensjonsordning 1. januar 2017, noe som medførte en gevinst på 53 mill. kroner, mens etterberegninger av pensjonskostnader for 2016 i Sparebanken Hedmark medførte en kostnad på 12 mill. kroner i 2017. Videre er kostnader i forbindelse med fusjonsprosessen redusert fra 22 mill. kroner i første kvartal 2017 til 1 mill. kroner i første kvartal 2018.

Justert for ovennevnte inntektsføring av pensjonskostnader og reduksjon av fusjonskostnader, så er konsernets driftskostnader redusert med 8 mill. kroner i forhold til første kvartal 2017.

Per 31.03.2018 var det 1 111 (1 146) årsverk i konsernet.

### **Tap på utlån og garantier**

Fra 1. januar 2018 ble ny tapsmodell etter IFRS 9 implementert, denne erstatter tidligere tapsmodell etter IAS 39. Det vises til note 43 i årsrapporten 2017 for en beskrivelse av den nye tapsmodellen.

Konsernet hadde i første kvartal en tapskostnad på 5 (inngang på 26) mill. kroner. Netto inngang på tap i første kvartal 2017 skyldes i hovedsak en reduksjon av gruppevis nedskrivninger på 27 mill. kroner.

Tap på utlån og garantier fordeler seg som følger:

Spesifikasjon av periodens tapskostnad i millioner kroner	Totalt	PM	BM	SB1FØ
Endring avsetning til tap	3	1	-3	6
Konstaterete tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	3	3	1	0
Konstaterete tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	5	0	1	4
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterete tap	6	0	0	6
<b>Periodens tapskostnad</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>-2</b>	<b>4</b>

Av konsernet Sparebank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, består 74 prosent av utlån til personmarkedet, som hovedsakelig er boliglån. Bedriftsmarkedsporbeføljen er uten eksponering mot olje- og gassnæringen, og for øvrig karakterisert av lav risiko.

### **Kredittrisiko**

Per 31.03.2018 utgjorde brutto misligholdte engasjement 232 (222) mill. kroner. Dette tilsvarte 0,2 (0,2) prosent av brutto utlån. Brutto øvrige tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 253 (257) mill. kroner. Dette tilsvarte 0,3 (0,3) prosent av brutto utlån.

Balanseført tapsavsetning på utlån var ved utgangen av første kvartal 412 mill. kroner, mot 409 mill. kroner per 01.01.2018. Dette medførte en økt avsetning til tap på 3 mill. kroner. Tapsavsetningen fordeler seg på trinnene i tapsmodellen som følger:

Mill. kroner	31.03.18	01.01.18
Trinn 1	124	117
Trinn 2	131	144
Trinn 3	156	149
<b>Totalt balanseført tapsavsetning på utlån</b>	<b>412</b>	<b>409</b>

Trinn 1 og trinn 3 viste en økning, mens trinn 2 viste en reduksjon. For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 6 «Tap på utlån og garantier».

Kredittkvaliteten, målt som sum problemlån i forhold til samlede utlån er uforandret fra samme periode i fjor. Samlet utgjorde konsernets

problemengasjementer 0,5 (0,5) prosent av brutto utlån. Andelen problemengasjementer er uforandret på 0,4 (0,4) prosent om man inkluderer lån overført til kreditforetakene. Risikoprofilen i et fremadskuende perspektiv er bedret siste år. Forventet tap er redusert i relative termer og det er positiv utvikling i misligholdssannsynlighet og sikkerhetsdekning. Styrets vurdering er at konsernets kreditrisiko er lav.

### **Forvaltningskapital**

Forvaltningskapitalen per 31.03.2018 var 114,1 (101,9) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kreditforetakene, var 153,7 (138,7) mrd. kroner.

### **Utlån til kunder**

Brutto utlån til kunder, inklusiv utlån overført til kreditforetakene, var 132,4 (121,7) mrd. kroner. Det var ved utgangen av kvartalet overført lån for 38,0 (35,5) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,6 (1,3) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsvekst siste tolv måneder, inklusiv overførte lån til kreditforetakene, var 10,7 (59,5) mrd. kroner, tilsvarende 8,8 (95,8) prosent. Veksten fordeler seg med 8,2 mrd. kroner i personmarkedet og 2,5 mrd. kroner i bedriftsmarkedet. Høye fjarårstall skyldes oppkjøp og konsolidering av B1OA. Innskuddsdekningen i konsernet var 71,2 (73,9) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet inklusiv utlån overført til kreditforetakene, var 49,9 (51,6) prosent.

### **Innskudd fra kunder**

Per 31.03.2018 var innskudd fra kunder 66,1 (62,8) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 3,3 (29,1) mrd. kroner, tilsvarende 5,3 (86,4) prosent. Veksten fordeler seg med 2,6 mrd. kroner i personmarkedet og 0,7 mrd. kroner i bedriftsmarkedet. Høye fjarårstall skyldes oppkjøp og konsolidering av B1OA. Innskuddsdekningen i konsernet var 71,2 (73,9) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet inklusiv utlån overført til kreditforetakene, var 49,9 (51,6) prosent.

### **Likviditet**

Banken har i løpet av mars utstedt sitt første benchmarklån i Euro. Lånet var på 500 mill. Euro (4,8 mrd. kroner). Lånet medførte en styrking av bankens likviditetssituasjon og bidro til en vesentlig utvidelse av bankens investorunivers og dermed ytterligere diversifisering av fundingkilder.

En annen konsekvens av dette innlånet er at over 5 % - myndighetens grense for «signifikant valuta» - av bankens samlede gjeld nå er utstedt i Euro. Dette innebærer at konsernet og morbanken fra og med inneværende kvartal må levere all

myndighetsrapportering innenfor likviditetsområdet (LCR, NSFR og ALMM) i total valuta, i norske kroner og i euro.

Innlån fra kredittinstitusjoner og senior gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (inklusiv ansvarlig lånekapital) var 32,9 (25,5) mrd. kroner. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,6 (3,6) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 4,0 (3,2) år.

Konsernet hadde per 31.03.2018 reserver til å opprettholde normal drift uten tilgang til ekstern finansiering i markedet i over 18 (17) måneder. LCR (Liquidity Coverage Ratio) var 161,8 (92,5) prosent. Den betydelige økningen er en naturlig konsekvens av bankens Euro-finansiering med større enkeltlinnlån. Det er styrets vurdering at konsernets likviditetsrisiko er lav.

### Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen består per 31. mars 2018 av 107 179 987 egenkapitalbevis.

Bokført verdi per egenkapitalbevis ved utgangen av kvartalet var 79,89 kroner og resultat per egenkapitalbevis ble kroner 1,97 (1,73) kroner. Ved utgangen av kvartalet var kurset på egenkapitalbevisene 84,20 kroner.

### Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital på 13,0 (12,4) mrd. kroner utgjorde 11,4 (12,1) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,3 (7,5) prosent. Det er gjennomført en forenklet revisjonskontroll av

resultat og balanse i henhold til forskrift. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er derfor medregnet i kapitaldekningen.

Konsernets kapital- og kjernekapitaldekning var ved utgangen av kvartalet henholdsvis 19,4 (19,3) prosent og 17,0 (17,6) prosent. Ren kjernekapitaldekning var 16,2 (16,7) prosent. Reduserte kapitaldekningsnivåer skyldes vekst i utlån, forholdsvis konsolidering av SpareBank 1 Næringskreditt AS, økt eierandel i felles kontrollert virksomhet samt økt obligasjonsportefølje.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent.

### Rating

SpareBank 1 Østlandets innskudd og senior usikrede gjeld er ratet A1 (negative outlook) av Moody's Investor Service. SpareBank 1 Østlandet er dermed ratet på nivå med de høyest ratede sparebankene i Norge.

I siste kredituttalelse fra Moody's (15. desember 2017) opprettholdes den tidligere ratingen på A1, og ratingutsiktene er fortsatt negative. De negative utsiktene er begrunnet med lovforslaget som ble fremlagt av Finansdepartementet 21. juni 2017 som har til hensikt å gjennomføre EUs krisehåndteringsdirektiv BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive) og innskuddsgarantidirektiv i norsk rett. Ratingutsiktene gir uttrykk for at Moody's vurdering av sannsynligheten for offentlig støtte med dette er redusert.

## Morbank

### Rapportert resultat

Morbanks resultat etter skatt for første kvartal ble 441 (190) mill. kroner. Foruten fusjonen med B1OA, så skyldes økningen hovedsakelig vekst i utlån, økte provisionssatser fra kredittforetakene, økte utbytteutbetalinger og bedret netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser.

Tidligere B1OA ble fusjonert inn i morbanken 1. april 2017. Morbankregnskapet for første kvartal 2018 er derfor ikke direkte sammenlignbart med fjorårtallene.

Ren kjernekapitaldekning var ved utgangen av kvartalet på 22,1 (31,6) prosent. Reduksjonen skyldes i hovedsak at tidligere B1OA er medregnet i beregningsgrunnlaget.

Morbanks egenkapital var 12,2 (10,6) mrd. kroner og utgjorde 10,8 (17,0) prosent av balansen ved utgangen av kvartalet.

Per 31.03.2018 var det 693 (460) årsverk i morbanken. Økningen reflekterer både 273 årsverk som ble tilført banken ved fusjonen med B1OA og en bemanningsreduksjon som følge av fusjonen. Netto bemanningsreduksjon justert for fusjonseffekter er således 40 årsverk det siste året.

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapirer og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til fusjons- og børsnoteringsprosessen trukket ut.

<b>Underliggende bankdrift i mill. kroner</b>	<b>31.03.18</b>	<b>31.03.17</b>	<b>Endring</b>
Netto renteinntekter	415	259	60,5 %
Netto provisjons- og andre inntekter	231	108	113,3 %
Sum driftskostnader	-318	-212	50,3 %
Justering: Fusjonskostnader	1	8	
<b>Driftsresultat underliggende bankdrift</b>	<b>329</b>	<b>163</b>	<b>102,1 %</b>

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften per 31.03.2018 ble 329 (163) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en økning i forhold til fjoråret med 166 mill. kroner tilsvarende 102,1 prosent. Foruten fusjonen med B1OA, så skyldes økningen hovedsakelig vekst i utlån og økte provisionssatser fra kreditforetakene.

### Justert resultat

Da rapportert resultat ikke er direkte sammenlignbart med fjorårtallene oppgis i tillegg justert resultat for å vise direkte sammenlignbare tall, det vil si slik det ville ha vært ved 100 % eierskap i B1OA fra 1. januar 2017.

<b>Justert Morbank (inkl. B1OA)</b>	<b>31.03.18</b>	<b>31.03.17</b>
Netto renteinntekter	415	395
Netto provisjons- og andre inntekter	231	197
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	201	66
<b>Sum netto inntekter</b>	<b>847</b>	<b>658</b>
Sum driftskostnader	318	305
<b>Driftsresultat før tap på utlån og garantier</b>	<b>529</b>	<b>353</b>
Tap på utlån og garantier	1	-33
<b>Driftsresultat før skatt</b>	<b>527</b>	<b>386</b>
Skatteskatt	86	77
<b>Driftsresultat etter skatt</b>	<b>441</b>	<b>309</b>

## Datterselskaper

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk i første kvartal et resultat etter skatt på 33 (28) mill. kroner. Resultatøkningen skyldes vekst i utlån og lavere tap. Finansieringsselskapets brutto utlån per 31.03.2018 var 7,3 (6,5) mrd. kroner. Utlånsvekst siste 12 måneder var 12,2 (12,9) prosent.

SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS omsatte for 37 (46) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på minus 3 (pluss 2) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak redusert omsetning, i tillegg til kostnadsøkning som følge av arbeid med digitalisering av tidligere manuelle prosesser.

## Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS (12,4 prosent eierandel) inneholder SpareBank 1 alliansens felles produktselskaper innenfor forsikring, fondsforvaltning, fordringsadministrasjon og inndrivelse. Selskapet oppnådde et konsernresultat etter skatt på 184 (362) mill. kroner i første kvartal.

Justert resultat etter skatt ble for første kvartal ble 441 mill. kroner mot 309 mill. kroner første kvartal 2017.

Økningen i driftskostnader på 13 mill. kroner skyldes i hovedsak at banken hadde en netto inntektsføring av pensjonskostnader i første kvartal 2017 på 41 mill. kroner som skyldtes at tidligere B1OA avviklet sin ytelsespensjonsordning 1. januar 2017, noe som medførte en gevinst på 53 mill. kroner, mens etterberegninger av pensjonskostnader for 2016 i Sparebanken Hedmark medførte en kostnad på 12 mill. kroner i 2017. Videre er kostnader i forbindelse med fusjonsprosessen redusert fra 22 mill. kroner i første kvartal 2017 til 1 mill. kroner første kvartal 2018.

Justert for ovennevnte inntektsføring av pensjonskostnader og reduksjon av fusjonskostnader, så er den justerte morbankens driftskostnader redusert med 7 mill. kroner tilsvarende 2 % i forhold til første kvartal 2017. Banken har en ambisjon om en kostnadsreduksjon på 5 % for 2018 mot 2017.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS omsatte for 22 (23) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på minus 2 (pluss 2) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak redusert omsetning som følge av at påsken i 2018 havnet i første kvartal, mens den var i andre kvartal i fjor. I tillegg til økte kostnader som i hovedsak skyldes oppbemannning, blant annet som følge av økt satsning på næringsmegling og nybygg.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte for 45 (48) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på minus 1 (0) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak redusert omsetning som følge av at påsken i 2018 havnet i første kvartal, mens den var i andre kvartal i fjor.

Resultatnedgangen skyldes i all hovedsak lavere finansinntekter, i tillegg til et lavere forsikringsresultat i skadeselskapet som følge av den snørike og kalde vinteren. Egenkapitalavkastningen ble 9,0 (18,5) prosent.

SpareBank 1 Boligkreditt AS (21,1 prosent eierandel) er SpareBank 1 alliansens felles boligkredittforetak. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 26 (minus 127) mill. kroner. Fjorårtallene var i stor grad påvirket av negativ verdiendring på basiswapet knyttet til egne innlån.

SpareBank 1 Næringskreditt AS (12,4 prosent eierandel) er SpareBank 1 alliansens felles næringskreditselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 14 (21) mill. kroner.

SpareBank 1 Kredittkort AS (20,5 prosent eierandel) er SpareBank 1 alliansens felles kredittkortselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 30 (9) mill. kroner.

SpareBank 1 Betaling AS (21,2 prosent eierandel) er SpareBank 1 alliansens felles selskap for betalingsinfrastruktur og mobilbetalinger. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på minus 14 mill. kroner.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene tilgjengelig på selskapenes egne hjemmesider.

## Utsikter fremover

Makrosituasjonen i Norge er i bedring og en rekke økonomiske nøkkelindikatorer viser positiv utvikling. Styret anser dette som fordelaktig for konsernets virksomhet, kreditrisiko og tapsutvikling i tiden fremover.

SpareBank 1 Østlandets hjemmemarked består av fylkene Hedmark, Oppland, Oslo og Akershus. Innlandsregionen, med fylkene Hedmark og Oppland, har tradisjonelt vært mindre konjunkturutsatt enn andre landsdeler, blant annet på grunn av at næringslivet i regionen har svært liten direkte eksponering mot olje- og gassnæringen. I de siste årene har veksten i regionen vært høyere enn i landet for øvrig. Aktiviteten i hovedstadsregionen, med fylkene Oslo og Akershus, gjenspeiler i større grad landet for øvrig, blant annet med bakgrunn i at regionen står for en stor andel av landets verdiskaping.

Boligprisveksten avtok fra begynnelsen av 2017, drevet til dels av regjeringens nye boliglånsforskrift av 1. januar 2017. Fra april 2017 var prisveksten på boliger negativ i Oslo-området, mens det i bankens øvrige nedslagsområde var et mer nyansert bilde.

Prisnedgangen i Oslo var mest uttalt i de bydeler hvor prisøkningen foregående år var sterkest. Fra nyttår ser vi igjen at omsetningstiden på boliger går ned og at det er prisvekst i hele bankens markedsområde. I hele perioden med prisnedgang har banken faktisk styrket sikkerhetsdekningen i låneporteføljen i Oslo-regionen og styret mener at dette viser at bankens konservative utlånspraksis bidrar til å redusere sårbarheten ved en prisnedgang i boligmarkedet.

Styret anser at konsernet er godt posisjonert for videre lønnsom utvikling, med en sterk posisjon i bankens tradisjonelle hjemmemarked og med gode muligheter i bankens nye vekstområder. Videre utvikling av virksomheten vil skje basert på en fortsatt grundig utlånspraksis og ved å levere relevante produkter og tjenester til kundene fra alle konsernets virksomhetsområder. Med bakgrunn i høy kapitaldekning, en ytterligere bedret likviditetssituasjon og en fusjonert og slagkraftig organisasjon, mener styret at konsernet står solid rustet til å ta en sterkere posisjon i bankens nedslagsområde.

## Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 26. april 2018

# Resultatregnskap

Morbank				Konsern			
01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2018- 31.03.2018	(mill. kroner)	Noter	01.01.2018- 31.03.2018	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2017- 31.12.2017
0	0	561	Renteinntekter målt til virkelig verdi over utvidet resultat		642	0	0
2,642	433	169	Renteinntekter målt til amortisert kost		169	787	3,238
1,134	175	315	Rentekostnader		316	322	1,282
<b>1,508</b>	<b>259</b>	<b>415</b>	<b>Netto renteinntekter</b>		<b>495</b>	<b>464</b>	<b>1,956</b>
807	107	238	Provisjonsinntekter		304	277	1,197
57	7	16	Provisjonskostnader		23	22	102
31	8	8	Andre driftsinntekter		42	53	168
<b>782</b>	<b>107</b>	<b>231</b>	<b>Netto provisjons- og andre inntekter</b>		<b>323</b>	<b>308</b>	<b>1,263</b>
11	9	12	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	7	12	9	11
275	75	185	Netto resultat fra eierinteresser	7	30	6	194
48	-38	4	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	4	-14	72
<b>334</b>	<b>46</b>	<b>201</b>	<b>Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser</b>		<b>45</b>	<b>0</b>	<b>277</b>
<b>2,624</b>	<b>412</b>	<b>847</b>	<b>Sum netto inntekter</b>		<b>864</b>	<b>773</b>	<b>3,496</b>
684	116	167	Personalkostnader		258	232	1,010
57	10	17	Avskrivninger		23	21	84
548	85	135	Andre driftskostnader		169	184	804
<b>1,289</b>	<b>211</b>	<b>318</b>	<b>Sum driftskostnader</b>		<b>449</b>	<b>437</b>	<b>1,898</b>
<b>1,335</b>	<b>200</b>	<b>529</b>	<b>Driftsresultat før tap på utlån og garantier</b>		<b>414</b>	<b>335</b>	<b>1,598</b>
-39	-26	1	Tap på utlån og garantier	6	5	-26	-20
<b>1,373</b>	<b>226</b>	<b>527</b>	<b>Driftsresultat før skatt</b>		<b>409</b>	<b>361</b>	<b>1,618</b>
272	36	86	Skattekostnad		96	88	356
<b>1,102</b>	<b>190</b>	<b>441</b>	<b>Resultat etter skatt</b>		<b>314</b>	<b>274</b>	<b>1,263</b>
		Kontrollerende eierinteresser			312	273	1,257
		Ikke-kontrollerende eierinteresser			2	1	6
		Resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)			1.97	1.73	7.92

Utvidet resultat							
1,102	190	441	Resultat etter skatt		314	274	1,263
-7	0	0	Estimatavvik pensjoner		0	0	-7
2	0	0	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		0	0	2
0	0	0	Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kreditrisiko		-9	0	0
0	0	2	Skatteeffekt knyttet til endringer i virkelig verdi på verdipapirgjeld		2	0	0
0	0	0	Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-1	0	3
<b>-6</b>	<b>0</b>	<b>-6</b>	<b>Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</b>		<b>-8</b>	<b>0</b>	<b>-3</b>
75	12	0	Verdiendring på finansielle eiendeler tilgj. for salg		0	14	77
		0	Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet				
-1	0	0	ved nedskrivning for varig verdifall		0	0	-1
		0	Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet				
11	0	0	ved realisasjon		0	0	11
0	0	3	Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		3	0	0
0	0	-1	Skatteeffekt på verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		-1	0	0
0	0	-19	Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap		-19	0	0
0	0	5	Skatteeffekt på verdiendring knyttet til basisswapeffekter		5	0	0
0	0	0	Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		6	-1	2
<b>86</b>	<b>12</b>	<b>-12</b>	<b>Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat</b>		<b>-6</b>	<b>13</b>	<b>90</b>
<b>80</b>	<b>12</b>	<b>-18</b>	<b>Sum resultatposter ført mot egenkapitalen</b>		<b>-13</b>	<b>13</b>	<b>87</b>
<b>1,182</b>	<b>202</b>	<b>423</b>	<b>Totalresultat for perioden</b>		<b>301</b>	<b>287</b>	<b>1,350</b>
		Kontrollerende eierinteresser			299	286	1,344
		Ikke-kontrollerende eierinteresser			2	1	6

# Balanse

Morbank				Konsern		
31.12.2017	31.03.2017	31.03.2018 (mill. kroner)	Noter	31.03.2018	31.03.2017	31.12.2017
<b>EIENDELER</b>						
672	114	664 Kontanter og fordringer på sentralbanker		664	430	673
7 669	7 255	8 571 Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner		2 448	1 462	1 808
83 030	42 785	85 226 Utlån til og fordringer på kunder	5,6	92 450	84 523	90 098
8 883	4 891	11 659 Sertifikater og obligasjoner	10	11 659	8 425	8 883
582	336	455 Finansielle derivater	8,10,11	455	786	582
494	346	480 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	10	487	419	495
3 336	1 681	3 397 Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		3 957	3 617	3 929
1 370	3 937	1 370 Investering i datterselskaper		0	0	0
0	0	0 Eiendeler holdt for salg		0	5	0
365	304	355 Eiendom, anlegg og utstyr		564	586	578
100	83	101 Goodwill og andre immaterielle eiendeler		367	368	366
3	18	0 Eiendel ved utsatt skatt		0	0	0
645	789	744 Andre eiendeler	12	1 038	1 240	910
<b>107 149</b>	<b>62 540</b>	<b>113 022 Sum eiendeler</b>		<b>114 088</b>	<b>101 861</b>	<b>108 321</b>
<b>FORPLIKTELSER</b>						
2 288	1 281	2 172 Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner		2 171	1 558	2 286
66 013	35 882	66 130 Innskudd fra og gjeld til kunder	13	66 110	62 782	65 985
23 686	13 724	29 274 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,14	29 274	22 754	23 686
307	187	329 Finansielle derivater	8,10,11	329	307	307
314	62	208 Forpliktelser ved periodeskatt		246	117	358
0	0	0 Forpliktelser ved utsatt skatt		130	106	122
431	278	1 180 Annen gjeld og balanseført forpliktelse	15	1 320	662	541
1 706	505	1 503 Ansvarlig lånekapital	10,14	1 503	1 206	1 706
<b>94 743</b>	<b>51 918</b>	<b>100 795 Sum gjeld</b>		<b>101 081</b>	<b>89 491</b>	<b>94 990</b>
<b>EGENKAPITAL</b>						
5 359	5 310	5 359 Egenkapitalbevis	18	5 359	5 310	5 359
547	520	547 Overkursfond	18	547	520	547
1 584	974	1 897 Utjevningsfond	18	1 897	974	1 584
424	148	0 Utbytte		0	148	424
3 432	3 307	3 581 Grunnfondskapital		3 581	3 307	3 432
165	0	166 Annen innskutt egenkapital		166	0	165
20	29	19 Gavefond		19	29	20
279	136	272 Fond for urealiserte gevinst		274	136	281
204	0	0 Kundeutbytte		0	0	204
400	0	400 Hybridkapital		400	400	400
-8	0	-16 Renter hybridkapital		-34	0	-30
0	200	0 Annen egenkapital		740	1 498	883
		Ikke-kontrollerende eierinteresser		57	49	62
<b>12 406</b>	<b>10 623</b>	<b>12 226 Sum egenkapital</b>		<b>13 007</b>	<b>12 370</b>	<b>13 331</b>
<b>107 149</b>	<b>62 541</b>	<b>113 022 Sum gjeld og egenkapital</b>		<b>114 088</b>	<b>101 861</b>	<b>108 321</b>

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 26. april 2018

# Endring i egenkapital

Morbank (mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opprettet egenkapital							
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annен innskutt EK	Grunnfonds- kapital <sup>1)</sup>	Utevnings- fond <sup>2)</sup>	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annен egenkapital	Utbytte		
<b>Egenkapital per 01.01.2017</b>	5 310	520		3 313	974	33	134		148	10 430	
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere										0	
Resultat for regnskapsåret							-10	200		190	
Endring fond for vurderingsforskjeller							12			12	
Utdelt gaver av resultat 2016				-6						-6	
Utdelt fra gavefond 2017					-4					-4	
<b>Egenkapital per 31.03.2017</b>	<b>5 310</b>	<b>520</b>	<b>0</b>	<b>3 307</b>	<b>974</b>	<b>29</b>	<b>136</b>	<b>200</b>	<b>148</b>	<b>0</b>	<b>10 623</b>
<b>Egenkapital per 01.01.2017</b>	<b>5 310</b>	<b>520</b>	<b>0</b>	<b>3 313</b>	<b>974</b>	<b>33</b>	<b>134</b>	<b>0</b>	<b>148</b>	<b>0</b>	<b>10 430</b>
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	49	27									76
Egenkapital tilført ved fusjon med B1OA			165		338						503
Hybridkapital									400	400	
Renter hybridkapital								-8			-8
Resultat for regnskapsåret				335	696		70				1 102
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-6							-6
Fond for urealiserte gevinster							75				75
Utbetalt utbytte									-148		-148
Utdelt gaver av resultat 2016				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2017					-13						-13
<b>Egenkapital per 31.12.2017</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>165</b>	<b>3 636</b>	<b>2 008</b>	<b>20</b>	<b>279</b>	<b>-8</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>12 406</b>
<b>Egenkapital per 01.01.2018</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>165</b>	<b>3 636</b>	<b>2 008</b>	<b>20</b>	<b>279</b>	<b>-8</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>12 406</b>
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23						35
Oppostering av betalte renter hybridkapital					4			-4			0
Oppostering av estimatavvik etter skatt på pensjoner				4	-4						0
<b>Korrigert EK per 01.01.2018</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>165</b>	<b>3 651</b>	<b>2 032</b>	<b>20</b>	<b>279</b>	<b>-12</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>12 440</b>
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere											0
Hybridkapital											0
Renter etter skatt på hybridkapital								-3			-3
Resultat for regnskapsåret				146	303		-7				441
Verdiendringer på kreditspread og basiswapelementer				-7	-14						-20
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1						2
Utbetalt utbytte				-204	-424						-629
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2018					0						0
<b>Egenkapital per 31.03.2018</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>165</b>	<b>3 581</b>	<b>1 898</b>	<b>19</b>	<b>272</b>	<b>-16</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>12 226</b>

Konsern (mill. kroner)	Innskutt egenkapital				Opptjent egenkapital							
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annен innskutt EK	Grunnfonds- kapital <sup>1)</sup>	Utjevnings- fond <sup>2)</sup>	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annен egenkapital	Utbytte <sup>3)</sup>	Hybrid- kapital	Minoritets- interesse	Sum egenkapital
<b>Egenkapital per 01.01.2017</b>	5 310	520	0	3 313	974	33	134	1 228	148	400	47	12 107
Korrigeringer av IB i TS								-11				-11
<b>Korrigeret egenkapital per 01.01.2017</b>	<b>5 310</b>	<b>520</b>	<b>0</b>	<b>3 313</b>	<b>974</b>	<b>33</b>	<b>134</b>	<b>1 217</b>	<b>148</b>	<b>400</b>	<b>47</b>	<b>12 096</b>
Resultat for regnskapsåret							-10	283			1	274
Øvrige poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat i TS/FKV												0
Endring fond for vurderingsforskjeller							12	2				14
Øvrige poster som vil bli reklassifisert til resultat i TS og FKV												0
Rentekostnader hybridkapital datter								-4				-4
Hybridkapital i datter												0
Endring i eierandel konsenselskaper											1	1
Utdelt gaver av resultat 2016					-6							-6
Utdelt fra gavefond 2017						-4						-4
<b>Egenkapital per 31.03.2017</b>	<b>5 310</b>	<b>520</b>	<b>0</b>	<b>3 307</b>	<b>974</b>	<b>29</b>	<b>135</b>	<b>1 498</b>	<b>148</b>	<b>400</b>	<b>49</b>	<b>12 370</b>
<b>Egenkapital per 01.01.2017</b>	<b>5 310</b>	<b>520</b>	<b>0</b>	<b>3 313</b>	<b>974</b>	<b>33</b>	<b>134</b>	<b>1 228</b>	<b>148</b>	<b>400</b>	<b>47</b>	<b>12 107</b>
Korrigeringer av IB i TS 3)								-8				-8
<b>Korrigeret egenkapital per 01.01.17</b>	<b>5 310</b>	<b>520</b>	<b>0</b>	<b>3 313</b>	<b>974</b>	<b>33</b>	<b>134</b>	<b>1 220</b>	<b>148</b>	<b>400</b>	<b>47</b>	<b>12 099</b>
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	49	27									13	89
Egenkapital tilført ved fusjon med B1OA		165					338					0
Resultat for regnskapsåret			335		696		70	155			6	1 263
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-6									-6
Øvrige poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat i TS/FKV								3				3
Endring fond for vurderingsforskjeller							77					77
Øvrige poster som vil bli reklassifisert til resultat i TS og FKV								11				11
Rentekostnader fondsobligasjon								-17				-17
Endring i konsenselskaper 4)								-16				-16
Utbetalt utbytte									-148		-4	-152
Utdelt gaver av resultat 2016												-6
Utdelt fra gavefond 2017						-13						-13
<b>Egenkapital per 31.12.2017</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>165</b>	<b>3 636</b>	<b>2 008</b>	<b>20</b>	<b>281</b>	<b>853</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>63</b>	<b>13 331</b>
<b>Egenkapital per 01.01.2018</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>165</b>	<b>3 636</b>	<b>2 008</b>	<b>20</b>	<b>281</b>	<b>853</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>62</b>	<b>13 331</b>
IB korrigering mørbank		1		15	23			-4				35
IB korrigeringer døtre								-11				-11
IB korrigeringer TS/FKV								-3				-3
<b>Korrigeret egenkapital per 01.01.18</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>166</b>	<b>3 651</b>	<b>2 031</b>	<b>20</b>	<b>281</b>	<b>835</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>62</b>	<b>13 352</b>
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert												0
Resultat for regnskapsåret			146		303		-7	-129			2	314
Verdiendringer på kreditspread og basisswapelementer		-7		-14								-20
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi		1		1								2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-3				-3
Fond for urealiserte gevinstre								7				7
Renter etter skatt på hybridkapital								-3				-3
Utbetalt utbytte			-204		-424						-6	-634
Utdelt gaver av resultat 2017			-6									-6
Utdelt fra gavefond 2018					0							-0
<b>Egenkapital per 31.03.2018</b>	<b>5 359</b>	<b>547</b>	<b>166</b>	<b>3 581</b>	<b>1 897</b>	<b>19</b>	<b>274</b>	<b>706</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>57</b>	<b>13 007</b>

1) Beløp overført til grunnfondskapital inkluderer avsatt kundeutbytte.

2) Beløp overført til utjevningsfond inkluderer avsatt utbytte.

3) Korrigeringer er knyttet til endringer i foreløpig regnskap for regnskapsåret og endelig regnskap i SpareBank 1 Gruppen.

4) Endring i konsenselskaper skyldes i hovedsak at det i SpareBank 1 Gruppen over år var avsatt for lite til fond for selvbaende ordninger. Fellen ble korrigert direkte mot egenkapitalen. Andelen som tilfaller SpareBank 1 Østlandet ble -14 mill.kr

# Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern			
01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2018- 31.03.2018	(mill. kroner)	01.01.2018- 31.03.2018	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2017- 31.12.2017	
-5 965	-902	-2 174	Endring i utlån til kunder	-2 347	-1 957	-7 486	
2 256	300	640	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	745	723	2 916	
2 825	-377	117	Endring i innskudd fra kunder	124	-288	2 915	
-503	-70	-144	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-144	-163	-577	
-399	-465	-1 024	Endring i fordringer og gjeld til kreditinstitusjoner	-964	-381	-101	
101	12	21	Renter på fordringer og gjeld til kreditinstitusjoner	-3	2	9	
910	698	-2 798	Endring i sertifikater og obligasjoner	-2 798	1 333	1 517	
246	42	60	Renteinnbetalinger fra sertifikater og obligasjoner	60	53	277	
782	107	231	Netto provisjonsinntekter	323	308	1 271	
25	3	24	Kursgevinster ved omsetning og trading	24	4	27	
-1 269	-201	-301	Utbetalinger til drift	-426	-417	-1 862	
-189	-133	-116	Betalt skatt	-127	-186	-245	
-864	-448	166	Andre tidsavgrensninger	394	-499	-589	
<b>-2 043</b>	<b>-1 435</b>	<b>-5 298</b>	<b>Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)</b>	<b>-5 139</b>	<b>-1 468</b>	<b>-1 927</b>	
-49	-14	-7	Investering i varige driftsmidler	-9	-22	-65	
13	6	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	7	6	13	
-401	-25	-48	Netto kontantstrøm fra langsiktige investeringer i aksjer	-10	329	-392	
276	91	112	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	0	11	182	
<b>-161</b>	<b>58</b>	<b>58</b>	<b>Netto likviditetsendring fra investering (B)</b>	<b>-12</b>	<b>324</b>	<b>-263</b>	
5 043	1 620	6 838	Opp tak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	6 838	1 647	5 113	
500	0	-200	Opp tak av ansvarlig lånekapital	-200	0	500	
-2 603	-300	-1 250	Tilbakebetaling av utstedte verdipapirer	-1 250	-830	-3 203	
63	0	0	Innbetalt ved emisjon av egenkapitalbevis	0	0	63	
-523	-90	-152	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-152	-141	-592	
-32	-4	-11	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-11	-9	-38	
-13	-10	0	Utdeling fra gavefond	0	-10	-13	
<b>2 435</b>	<b>1 217</b>	<b>5 225</b>	<b>Netto likviditetsendring fra finansiering (C)</b>	<b>5 225</b>	<b>656</b>	<b>1 831</b>	
458	0	0	Likviditetsbeholdning overtatt fra B1OA (D)	0	0	0	
-247	-95	0	Likviditetseffekt ved emisjon i datterselskap (E)	0	1	13	
<b>441</b>	<b>-255</b>	<b>-15</b>	<b>ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (A+B+C+D+E)</b>	<b>74</b>	<b>-487</b>	<b>-346</b>	
382	382	824	Likviditetsbeholdning 01.01.	736	1 082	1 082	
<b>824</b>	<b>127</b>	<b>809</b>	<b>Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt</b>	<b>810</b>	<b>595</b>	<b>736</b>	
			Likviditetsbeholdningen består av:				
672	114	664	Kontanter og fordringer på sentralbanker	664	430	673	
152	14	146	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid	146	165	63	
<b>824</b>	<b>127</b>	<b>809</b>	<b>Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt</b>	<b>810</b>	<b>594</b>	<b>736</b>	

# Noter til regnskapet

## Note 1 Regnskapsprinsipper

### 1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01. - 31.03.2018. Kvartalsregnskapet er utarbeidet iht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2017. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med unntak av:

#### Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Fra 01.01.2018 er standardene IFRS 9 «Finansielle instrumenter» og IFRS 15 «Inntekter fra kundekontrakter» implementert.

#### IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter ble implementert 01.01.2018 og erstatter IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring.

SpareBank 1 Østlandet har i samarbeid med øvrige SpareBank 1-banker arbeidet med modellverk, samt avklaringer rundt verdsettelse, klassifisering mv de siste par årene. Konsernet har jobbet med klargjøring samt konsekvensutredning knyttet til effekt av implementering. Samlet tapsavsetning for konsernet etter IFRS 9 er beregnet til 389 mill. kroner. Det er 22 mill. kroner høyere enn individuelle og gruppevisse avsetninger per 31.12.2017. Innføringen av ny tapsmodell medfører isolert sett ingen vesentlig konsekvens for kapitaldekningen. Verdipapirgjeld med flytende rente til virkelig verdi over resultatet reklassifiseres til amortisert kost. Det medfører at et realisert tap på 49 mill. kroner reverseres mot egenkapitalen. Samtidig elimineres en tilsvarende positiv justering av ren kjernekapital for realisert verdiendring som følge av økt verdi av gjeld. Endret klassifisering og måling på utstedt gjeld medfører følgelig ingen vesentlig effekt for kapitaldekningen. Samlet effekt på ren kjernekapitaldekning for konsernet er beregnet til 0,03 prosentpoeng lavere ren kjernekapitaldekning. I tillegg til nevnte forhold inkluderer den samlede effektberegningen også implementeringseffekter for konsernselskaper bokført etter egenkapitalmetoden samt endret verdjustering som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA).

Tabellen viser de ulike finansielle instrumentene og hvordan de er klassifisert etter IAS 39 og IFRS 9 henholdsvis per 31.12.2017 og 01.01.2018.

Konsern Finansielle instrumenter	Klassifisering etter IAS 39	Balanseført beløp etter IAS 39	Klassifisering etter IFRS 9	Balanseført beløp etter IFRS 9
Kontanter og fordringer på sentralbanker	Utlån og fordringer	673	Amortisert kost	673
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	Utlån og fordringer	1 808	Amortisert kost	1 807
Utlån til og fordringer på kunder	Utlån og fordringer	84 844	Amortisert kost	33 578
	Virkelig verdi over resultatet (FVO)	5 254	Virkelig verdi over resultatet (FVO)	5 254
			Virkelig verdi over OCI	51 244
Sertifikater og obligasjoner	Virkelig verdi over resultatet (FVO)	8 883	Virkelig verdi over resultatet	8 883
Finansielle derivater (eiendeler)	Virkelig verdi over resultatet	582	Virkelig verdi over resultatet	582
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	Tilgjengelig for salg	495	Virkelig verdi over resultatet	495
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	(Amortisert kost)	-2 286	Amortisert kost	-2 286
Innskudd fra og gjeld til kunder	(Amortisert kost)	-65 985	Amortisert kost	-65 985
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(Amortisert kost)	-12 143	Amortisert kost	-17 598
	Virkelig verdi over resultatet (FVO)	-11 543	Virkelig verdi over resultatet og OCI	-6 041
Finansielle derivater (forpliktelse)	Virkelig verdi over resultatet	-307	Virkelig verdi over resultatet	-307
Ansvarlig lånepapir	(Amortisert kost)	-1 203	Amortisert kost	-1 704
	Virkelig verdi over resultatet (FVO)	-503		

For en beskrivelse av:

- nye krav i IFRS 9 og endringer fra tidligere standard
- en beskrivelse av hvilke valg SpareBank 1 Østlandet har tatt
- ulike finansielle instrumentene og hvordan de er klassifisert etter IAS 39 og IFRS 9
- hvilke vurderinger om er lagt til grunn i klassifiseringen
- implementeringeffekter ved innføringen av IFRS 9

se note 43 i Årsrapporten for 2017.

#### Overgangsregler

IFRS 9 skal anvendes retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv anvendelse innebærer at SpareBank 1 Østlandet har laget en åpningsbalanse 01.01.2018 som om de alltid har anvendt de nye prinsippene. Som tillatt i overgangsbestemmelserne til IFRS 9, vil SpareBank 1 Østlandet ikke omarbeide sammenligningstall for tidligere perioder. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2018 ble ført mot egenkapitalen. SpareBank 1 Østlandet har valgt å innføre sikringsbokføring etter IFRS 9. Sikringsbokføring skal gjennomføres prospektivt fra dato for overgang til IFRS 9.

#### IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter ble implementert 01.01.2018 og effekten av denne anses som uvesentlig for konsernet.

#### **1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger**

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2017 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

## Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

### **2018**

Proaware AS har endret navn til Betr AS.

### **2017**

SpareBank 1 Østlandet har blitt eier av 20,0 prosent av aksjene i Proware AS og 20,0 prosent av aksjene i SMB Lab AS.

SpareBank 1 Østlandet ble i 3. kvartal eier av 21,2 prosent av aksjene i SpareBank 1 Betaling AS og klassifiserte dette som et tilknyttet selskap. SpareBank 1 Betaling AS eier 25 prosent av aksjene i Vipps AS.

17. januar 2017 ble Sparebanken Hedmark 100 prosent eier av det nystiftede selskapet Youngstorget 5 AS etter at eiendeler og forpliktelser tilhørende Bank 1 Oslo Akershus AS (B1OA) ble fasjonert ut og overdratt aksjonæren i B1OA.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet Sparebanken Hedmark økte sin eierandel i selskapet fra 18,9 prosent til 19,6 prosent med virkning fra 1. januar 2017.

Sparebanken Hedmark og Bank 1 Oslo Akershus AS fusjonerte virksomhetene med virkning fra 1. april 2017. Det nye navnet på den sammenslårte banken ble SpareBank 1 Østlandet.

## Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inklusiv organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, og regnskapstjenester, samt ufordelt virksomhet.

Forutsetninger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsørefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Skatt er beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

01.01.2018-31.03.2018	PM	BM	SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	Eiendoms- Megler 1 Oslo Akershus konsern	SpareBank 1 Regnskaps- huset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
<b>Resultatregnskap</b>								
Netto renteinntekter	223	181	80	0	0	0	10	495
Netto provisjons- og andre inntekter	210	49	-9	2	45	37	-11	323
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	45	45
Driftskostnader	217	96	23	24	48	41	2	449
<b>Resultatbidrag før tap per segment</b>	<b>217</b>	<b>134</b>	<b>48</b>	<b>-22</b>	<b>-2</b>	<b>-4</b>	<b>42</b>	<b>413</b>
Tap på utlån og garantier	3	-2	4	0	0	0	0	5
<b>Resultatbidrag per segment før skatt</b>	<b>214</b>	<b>136</b>	<b>45</b>	<b>-22</b>	<b>-2</b>	<b>-4</b>	<b>42</b>	<b>409</b>
Skatt	53	34	11	0	0	-3	0	96
<b>Resultatbidrag per segment etter skatt</b>	<b>160</b>	<b>102</b>	<b>33</b>	<b>-22</b>	<b>-1</b>	<b>-1</b>	<b>42</b>	<b>314</b>
<b>Balanse</b>								
Brutto utlån til kunder	57 284	28 191	7 318	0	0	0	26	92 818
Tapsavsetninger	-64	-236	-67	0	0	0	-1	-368
Andre eiendeler	2 693	420	175	63	85	129	18 073	21 638
<b>Sum eiendeler</b>	<b>59 912</b>	<b>28 375</b>	<b>7 426</b>	<b>63</b>	<b>85</b>	<b>129</b>	<b>18 098</b>	<b>114 088</b>
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 454	26 558	0	0	0	0	97	66 110
Annен gjeld og egenkapital	20 458	1 817	7 426	63	85	129	18 001	47 978
<b>Sum gjeld og egenkapital</b>	<b>59 912</b>	<b>28 375</b>	<b>7 426</b>	<b>63</b>	<b>85</b>	<b>129</b>	<b>18 098</b>	<b>114 088</b>

01.01.2017-31.03.2017	Sparebanken Hedmark PM	Sparebanken Hedmark BM	Bank 1 Oslo Akershus	SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	SpareBank 1 Regnskaps- huset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
<b>Resultatregnskap</b>								
Netto renteinntekter	138	130	137	73	0	0	-14	465
Netto provisjons- og andre inntekter	83	22	137	-9	23	46	6	308
Netto avkastning på finansielle investeringer	1	0	12	0	0	0	-14	0
Driftskostnader	133	51	142	21	20	43	27	437
<b>Resultatbidrag før tap per segment</b>	<b>90</b>	<b>100</b>	<b>144</b>	<b>44</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>-49</b>	<b>335</b>
Tap på utlån og garantier	1	-27	-7	7	0	0	0	-26
<b>Resultatbidrag per segment før skatt</b>	<b>89</b>	<b>127</b>	<b>152</b>	<b>37</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>-49</b>	<b>361</b>
Skatt	22	32	41	9	1	1	-18	88
<b>Resultatbidrag per segment etter skatt</b>	<b>67</b>	<b>95</b>	<b>111</b>	<b>28</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>-31</b>	<b>274</b>

<b>Balanse</b>								
01.01.2017	PM	BM	Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	Eiendoms- Megler 1 Oslo Akershus konsern	SpareBank 1 Regnskaps- huset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
Brutto utlån til kunder	24 411	17 842	35 410	6 525	0	0	714	84 901
Individuell nedskrivning utlån	-28	-85	-13	-18	0	0	0	-144
Gruppenedskrivning utlån	-37	-58	-120	-21	0	0	0	-235
Andre eiendeler	94	4	6 751	181	58	147	10 104	17 338
<b>Sum eiendeler</b>	<b>24 440</b>	<b>17 703</b>	<b>42 028</b>	<b>6 667</b>	<b>58</b>	<b>147</b>	<b>10 818</b>	<b>101 861</b>
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 996	13 096	26 913	0	0	0	777	62 782
Annен gjeld og egenkapital	2 445	4 607	15 115	6 667	58	147	10 041	39 079
<b>Sum gjeld og egenkapital</b>	<b>24 440</b>	<b>17 703</b>	<b>42 028</b>	<b>6 667</b>	<b>58</b>	<b>147</b>	<b>10 818</b>	<b>101 861</b>

01.01.2017-31.12.2017	PM	BM	Østlandet	SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	Eiendoms- Megler 1 Oslo Akershus konsern	SpareBank 1 Regnskaps- huset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
<b>Resultatregnskap</b>									
Netto renteinntekter	938	751	312	0	2	-2	-46	1 956	
Netto provisjons- og andre inntekter	767	216	-39	108	192	148	-130	1 263	
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	277	277	
Driftskostnader	929	399	89	95	206	150	30	1 898	
<b>Resultatbidrag før tap per segment</b>	<b>777</b>	<b>569</b>	<b>184</b>	<b>14</b>	<b>-12</b>	<b>-3</b>	<b>71</b>	<b>1 598</b>	
Tap på utlån og garantier	7	-54	26	0	0	0	0	-20	
<b>Resultatbidrag per segment før skatt</b>	<b>769</b>	<b>622</b>	<b>158</b>	<b>14</b>	<b>-12</b>	<b>-3</b>	<b>71</b>	<b>1 618</b>	
Skatt	192	156	39	3	0	-1	-34	356	
<b>Resultatbidrag per segment etter skatt</b>	<b>577</b>	<b>467</b>	<b>118</b>	<b>10</b>	<b>-12</b>	<b>-3</b>	<b>105</b>	<b>1 263</b>	

01.01.2017	PM	BM	Østlandet	SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	Eiendoms- Megler 1 Oslo Akershus konsern	SpareBank 1 Regnskaps- huset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
<b>Balanse</b>									
Brutto utlån til kunder	56 208	27 046	7 131	0	0	0	75	90 460	
Individuell nedskrivning utlån	-31	-95	-16	0	0	0	0	-142	
Gruppenedskrivning utlån	-75	-124	-22	0	0	0	0	-221	
Andre eiendeler	1 538	448	154	61	84	130	15 808	18 223	
<b>Sum eiendeler</b>	<b>57 641</b>	<b>27 275</b>	<b>7 247</b>	<b>61</b>	<b>84</b>	<b>130</b>	<b>15 883</b>	<b>108 321</b>	
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 260	26 645	0	0	0	0	81	65 986	
Annен gjeld og egenkapital	18 382	629	7 247	61	84	130	15 802	42 335	
<b>Sum gjeld og egenkapital</b>	<b>57 641</b>	<b>27 275</b>	<b>7 247</b>	<b>61</b>	<b>84</b>	<b>130</b>	<b>15 883</b>	<b>108 321</b>	

## Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken har tillatelse til å benytte AIRB-metode for beregning av risikovekter i utlånsporteføljen. Som en overgangsordning er det satt en nedre grense på 80 % av Basel I-regelverket for beregningsgrunnlaget. Denne grensen er gjeldende for SpareBank 1 Østlandet på morbank så vel som konsolidert nivå.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 % samt bufferkrav på til sammen 7,5 % hvorav bankens motsykliske kapitalbufferkrav er 2 % per 31.12.2017. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,7 % per 31.12.2017, men denne øker til 1,8 % fra og med 31.03.2018. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 13,7 % per 31.12.2017. I tillegg skal ytterligere 1,5 % dekkes av tilleggskapital.

Konsernets langsiktige kapitalmål for ren kjernekapitaldekning er 16 %.

Morbank				Konsern		
Basel III	Basel III	Basel III		Basel III	Basel III	Basel III
31.12.2017	31.03.2017	31.03.2018		31.03.2018	31.03.2017	31.12.2017
6 078	5 830	6 078	Innskutt egenkapital	6 111	6 378	6 111
5 928	4 793	5 748	Opprettet egenkapital	6 439	5 539	6 758
400		400	Hybridkapital	400	400	400
			Ikke-kontrollerende eierinteresser	57	53	62
<b>12 406</b>	<b>10 622</b>	<b>12 226</b>	<b>Sum balanseført egenkapital</b>	<b>13 007</b>	<b>12 370</b>	<b>13 332</b>
			<b>Kjernekapital</b>			
-629	-172	-157	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-157	-224	-629
-400	-113	-400	Andel egenkapital ikke medtatt i ren kjernekapital	-457	-500	-462
0	0	0	Minoritetsinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	40	37	42
93	96	47	Urealisert verdienhøring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	47	96	93
0	0	0	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømssikring	3	0	8
-103	-101	-101	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-367	-368	-380
-189	-120	-242	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-208	-207	-231
0	0	0	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-202	-214	-154
-28	-10	-24	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-32	-31	-35
<b>11 150</b>	<b>10 201</b>	<b>11 348</b>	<b>Sum ren kjernekapital</b>	<b>11 673</b>	<b>10 960</b>	<b>11 583</b>
			<b>Annен kjernekapital</b>			
400	0	400	Hybridkapital	616	563	616
<b>400</b>	<b>0</b>	<b>400</b>	<b>Sum annen kjernekapital</b>	<b>616</b>	<b>563</b>	<b>616</b>
			<b>Tilleggskapital utover kjernekapital</b>			
1 700	500	1 500	Ansvarlig lånekapital	1 869	1 254	2 068
0	-128	0	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
-130	0	-130	Fradrag for vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	-130	-128	-130
<b>1 570</b>	<b>372</b>	<b>1 370</b>	<b>Sum tilleggskapital</b>	<b>1 739</b>	<b>1 126</b>	<b>1 939</b>
<b>13 120</b>	<b>10 574</b>	<b>13 118</b>	<b>Netto ansvarlig kapital</b>	<b>14 028</b>	<b>12 649</b>	<b>14 138</b>
5 154	3 736	5 410	Engasjement med foretak SMB	5 410	4 642	5 154
9 776	6 914	10 526	Engasjement med spesialiserte foretak	10 526	10 957	9 776
633	527	589	Engasjement med øvrige foretak	589	770	633
1 020	815	1 022	Engasjement med massemarked SMB	1 209	1 081	1 203
14 507	5 998	15 086	Engasjement med massemarked personer	22 496	18 553	21 840
1 701	1 342	1 563	Engasjement med øvrig massemarked	1 590	1 751	1 723
<b>32 792</b>	<b>19 332</b>	<b>34 197</b>	<b>Beregningsgrunnlag IRB-vektet</b>	<b>41 820</b>	<b>37 754</b>	<b>40 330</b>
11 004	10 575	11 516	Engasjemerter beregnet etter standardmetoden	17 354	15 160	15 438
			Markedsrisiko			
72	149	161	Svekket kredittværdighet hos motpart (CVA-risiko)	889	722	765
3 343	2 253	3 433	Operasjonell risiko	5 222	3 702	4 503
2 577	0	1 931	Basel I Golv	6 884	8 215	7 884
<b>49 787</b>	<b>32 309</b>	<b>51 237</b>	<b>Totalt beregningsgrunnlag</b>	<b>72 169</b>	<b>65 554</b>	<b>68 920</b>
<b>3 983</b>	<b>2 585</b>	<b>4 099</b>	<b>Kapitalkrav (%)</b>	<b>5 774</b>	<b>5 244</b>	<b>5 514</b>
<b>846</b>	<b>549</b>	<b>922</b>	<b>Pilar 2 (1,8 %, 1,7 % i tidligere perioder)</b>	<b>1 299</b>	<b>1 114</b>	<b>1 172</b>
			<b>Bufferkrav</b>			
1 245	808	1 281	Bevaringsbuffer (2,5%)	1 804	1 639	1 723
996	485	1 025	Motsyklistisk kapitalbuffer (2 %, 1,5 % per 31.03.2017)	1 443	983	1 378
1 494	969	1 537	Systemrisikobuffer (3 %)	2 165	1 967	2 068
<b>3 734</b>	<b>2 262</b>	<b>3 843</b>	<b>Sum bufferkrav til ren kjernekapital (7,5 %, 7 % i tidligere perioder)</b>	<b>5 413</b>	<b>4 589</b>	<b>5 169</b>
<b>4 329</b>	<b>5 937</b>	<b>4 278</b>	<b>Tilgjengelig ren kjernekapital utover kapitalkrav (13,7 %, 13,2 % i tidligere perioder)</b>	<b>1 714</b>	<b>2 307</b>	<b>2 141</b>
			<b>Kapitaldekning</b>			
22,4 %	31,6 %	22,1 %	Ren kjernekapitaldekning	16,2 %	16,7 %	16,8 %
23,6 %	31,6 %	23,0 %	Ren kjernekapitaldekning (eksclusiv Basel I-golv)	17,9 %	19,1 %	19,0 %
23,2 %	31,6 %	22,9 %	Kjernekapitaldekning	17,0 %	17,6 %	17,7 %
26,4 %	32,7 %	25,6 %	Kapitaldekning	19,4 %	19,3 %	20,5 %
10,6 %	15,7 %	10,2 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %	7,5 %	7,1 %

## Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

### 1. kvartal 2018 - Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
<b>Balanse 1. januar</b>	<b>78 682</b>	<b>4 203</b>	<b>470</b>	<b>83 355</b>
Overført til Trinn 1	810	-797	-13	0
Overført til Trinn 2	-881	893	-12	0
Overført til Trinn 3	-6	-63	69	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	5 677	362	4	6 044
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5 260	-498	-23	-5 781
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	1 937	-13	-6	1 917
Konstaterte nedskrivninger (konstaterete tap)	0	0	-5	-5
Valuta og andre bevegelser	0	0	0	0
<b>Balanse 31. mars</b>	<b>80 959</b>	<b>4 087</b>	<b>485</b>	<b>85 531</b>
Herav utlån til amortisert kost				26 267
Herav utlån til virkelig verdi				59 263

### 1.kvartal 2018 - Konsern

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
<b>Balanse 1. januar</b>	<b>84 913</b>	<b>4 958</b>	<b>527</b>	<b>90 398</b>
Overført til Trinn 1	945	-931	-14	0
Overført til Trinn 2	-1 018	1 037	-19	0
Overført til Trinn 3	-19	-90	109	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	6 520	381	4	6 906
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5 800	-565	-33	-6 398
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	1 937	-13	-6	1 917
Konstaterte nedskrivninger (konstaterete tap)	0	0	-5	-5
Valuta og andre bevegelser	0	0	0	0
<b>Balanse 31. mars</b>	<b>87 478</b>	<b>4 778</b>	<b>562</b>	<b>92 818</b>
Herav utlån til amortisert kost				33 555
Herav utlån til virkelig verdi				59 263

Morbank			Konsern		
31.12.2017	31.03.2017	31.03.2018	31.03.2018	31.03.2017	31.12.2017
4	4	244 Offentlig forvaltning	532	216	295
3.850	4.082	3.781 Primærnæringer	4.123	4.412	4.179
926	0	951 Trebearbeidende industri	973	17	946
795	853	792 Annen industri	1.025	1.129	1.030
2.936	2.125	3.100 Bygg og anlegg	4.132	3.038	3.923
250	213	197 Kraft og vannforsyning	368	404	427
1.053	814	1.076 Varehandel	1.364	1.388	1.316
489	208	504 Hotell- og restaurantdrift	519	462	505
12.767	8.110	13.714 Eiendomsdrift	13.806	14.275	12.861
3.823	1.289	3.862 Forretningsmessig tjenesteyting	4.371	3.404	4.368
681	331	544 Transport og kommunikasjon	1.614	1.442	1.730
0	0	0 Øvrig næring	0	469	8
<b>27.573</b>	<b>18.028</b>	<b>28.766 Sum næring</b>	<b>32.827</b>	<b>30.657</b>	<b>31.589</b>
55.782	24.964	56.765 Lønnstakere	59.991	54.244	58.872
<b>83.355</b>	<b>42.992</b>	<b>85.531 Sum brutto utlån fordelt på sektor og næring</b>	<b>92.818</b>	<b>84.901</b>	<b>90.461</b>
		-245 - Nedskrivning på utlån til amortisert kost	-308	-	-
		-60 - Virkelig verdijustering på utlån til FVOCl	-60	-	-
-126	-112	- Individuelle nedskrivninger	-	-143	-142
-198	-95	- Gruppenedskrivninger	-	-235	-221
<b>83.030</b>	<b>42.785</b>	<b>85.226 Netto utlån til kunder</b>	<b>92.450</b>	<b>84.523</b>	<b>90.098</b>
37.451	17.818	38.009 Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS	38.009	35.521	37.451
1.624	698	1.606 Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS	1.606	1.279	1.624
<b>122.105</b>	<b>61.301</b>	<b>124.841 Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt</b>	<b>132.065</b>	<b>121.323</b>	<b>129.173</b>

## Note 6 Tap på utlån og garantier

1. kvartal 2018 - Morbank					
Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.03.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	273	-5	-3	0	266
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	5	0	0	82
<b>Sum avsetning til tap på utlån og garantier</b>	<b>351</b>	<b>0</b>	<b>-3</b>	<b>0</b>	<b>348</b>
<b>Presentert som:</b>					
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	0	-3	0	304
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forplikelsen	23	-2	0	0	21
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	0	23

1. kvartal 2018 - Morbank					
	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friskelån	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Total
<b>Total balanseført tapsavsetning på utlån</b>					
<b>Balanse 1. januar</b>	<b>101</b>	<b>117</b>	<b>133</b>		<b>351</b>
<b>Avsetning til tap</b>					
Overført til (fra) Trinn 1	26	-16	-10		0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0		0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-7	7		0
Netto ny måling av tap	-24	19	6		2
Nye utstedte eller kjøpte utlån	15	5	0		21
Utlån som har blitt fraregnet	-8	-14	-4		-26
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	4		4
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-3		-3
Endringer i modell/riskoparametre	0	0	0		0
<b>Balanse 31. mars</b>	<b>108</b>	<b>107</b>	<b>133</b>		<b>348</b>

1. kvartal 2018 - Konsern					
Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.03.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	331	1	-3	0	330
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	5	0	0	82
<b>Sum avsetning til tap på utlån og garantier</b>	<b>409</b>	<b>6</b>	<b>-3</b>	<b>0</b>	<b>412</b>
<b>Presentert som:</b>					
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	5	-3	0	368
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forplikelsen	23	-2	0	0	21
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	0	23

1. kvartal 2018 - Konsern					
	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friskelån	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Total
<b>Total balanseført tapsavsetning på utlån</b>					
<b>Balanse 1. januar</b>	<b>117</b>	<b>144</b>	<b>149</b>		<b>409</b>
<b>Avsetning til tap</b>					
Overført til (fra) Trinn 1	30	-20	-10		0
Overført til (fra) Trinn 2	-3	4	-1		0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-8	9		0
Netto ny måling av tap	-27	21	11		5
Nye utstedte eller kjøpte utlån	15	5	0		21
Utlån som har blitt fraregnet	-6	-15	-2		-23
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	4		4
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-3		-3
Endringer i modell/riskoparametre	0	0	0		0
<b>Balanse 31. mars</b>	<b>124</b>	<b>131</b>	<b>156</b>		<b>412</b>

## Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank			Konsern		
01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2018- 31.03.2018	01.01.2018- 31.03.2018	01.01.2017- 31.03.2017	01.01.2017- 31.12.2017
11	9	12 Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	12	9	11
11	9	<b>12 Utbytte fra andre enn konsernselskaper</b>	<b>12</b>	<b>9</b>	<b>11</b>
265	83	185 Utbytte (i morbank) eller netto resultat fra konsernselskaper (i konsern)	30	6	194
1	0	Gevinst eller tap ved realisasjon av konsernselskaper (i morbank)			
10	-7	Nedskrivning av eiendeler i konsernselskaper (i morbank)			
<b>275</b>	<b>75</b>	<b>185 Netto resultat fra eierinteresser</b>	<b>30</b>	<b>6</b>	<b>194</b>
16	12	-2 Verdiendring sertifikater og obligasjoner	-2	29	33
13	4	11 Verdiendring derivater som sikrer kjøpte obligasjoner	11	3	12
29	16	9 Verdiendring obligasjoner og sertifikater inklusiv sikring	9	32	45
19	-50	130 Verdiendring verdipapirgeld	130	-41	28
-73	-11	-120 Verdiendring derivater som sikrer verdipapirgeld	-120	-24	-86
-53	-61	11 Verdiendring verdipapirgeld inklusiv sikring	11	-66	-58
5	0	-27 Verdiendring fastrenteutlån til kunder til virkelig verdi over resultatet	-27	7	12
2	0	14 Verdiendring øvrige derivater	14	-2	0
10	2	0 Gevinst eller tap ved realisasjon av eiendeler til virkelig verdi over resultatet	0	2	10
15	1	0 Gevinst eller tap ved realisasjon av eiendeler tilgjengelig for salg (IAS 39)	0	2	17
40	5	-14 Verdiendring egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	-14		
48	<b>-38</b>	10 Netto resultat fra valutahandel	10	10	46
		<b>4 Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser</b>	<b>4</b>	<b>-14</b>	<b>72</b>
<b>334</b>	<b>46</b>	<b>201 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser</b>	<b>45</b>	<b>0</b>	<b>277</b>

## Note 8 Finansielle derivater

Morbank			
31.03.2018			
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
<b>Valutainstrumenter</b>			
Valutaterminer	1 344	10	14
Valutabytteavtaler	1 268	8	7
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 612</b>	<b>18</b>	<b>21</b>
<b>Renteinstrumenter</b>			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	29 856	437	308
Andre rentekontrakter			
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>29 856</b>	<b>437</b>	<b>308</b>
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 612</b>	<b>18</b>	<b>21</b>
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>29 856</b>	<b>437</b>	<b>308</b>
<b>Sum finansielle derivater i mill. kroner</b>	<b>32 467</b>	<b>455</b>	<b>329</b>

31.03.2017			
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
<b>Til virkelig verdi over resultatet</b>		Eiendeler	Forpliktelser
<b>Valutainstrumenter</b>			
Valutaterminer	692	7	7
Valutabytteavtaler	1 555	1	11
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 247</b>	<b>8</b>	<b>18</b>
<b>Renteinstrumenter</b>			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	10 879	328	169
Andre rentekontrakter	0	0	0
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>10 879</b>	<b>328</b>	<b>169</b>
<b>Andre derivater</b>			
Garantiforpliktelse mot Eksportfinans ASA	20	0	0
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 247</b>	<b>8</b>	<b>18</b>
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>10 879</b>	<b>328</b>	<b>169</b>
<b>Sum andre derivater</b>	<b>20</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum finansielle derivater i mill. kroner</b>	<b>13 146</b>	<b>336</b>	<b>187</b>

31.12.2017			
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
<b>Til virkelig verdi over resultatet</b>		Eiendeler	Forpliktelser
<b>Valutainstrumenter</b>			
Valutaterminer	1 263	12	14
Valutabytteavtaler	1 576	4	29
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 838</b>	<b>16</b>	<b>42</b>
<b>Renteinstrumenter</b>			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	23 631	566	264
Andre rentekontrakter	0	0	0
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>23 631</b>	<b>566</b>	<b>264</b>
<b>Andre derivater</b>			
Garantiforpliktelse mot Eksportfinans ASA	0	0	0
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 838</b>	<b>16</b>	<b>42</b>
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>23 631</b>	<b>566</b>	<b>264</b>
<b>Sum andre derivater</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum finansielle derivater i mill. kroner</b>	<b>26 469</b>	<b>582</b>	<b>307</b>

Konsern			
	31.03.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
<b>Valutainstrumenter</b>			
Valutaterminer	1 344	10	14
Valutabytteavtaler	1 268	8	7
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 612</b>	<b>18</b>	<b>21</b>
<b>Renteinstrumenter</b>			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	29 856	437	308
Andre rentekontrakter			
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>29 856</b>	<b>437</b>	<b>308</b>
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 612</b>	<b>18</b>	<b>21</b>
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>29 856</b>	<b>437</b>	<b>308</b>
<b>Sum finansielle derivater i mill. kroner</b>	<b>32 467</b>	<b>455</b>	<b>329</b>

31.03.2017			
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
<b>Til virkelig verdi over resultatet</b>			
<b>Valutainstrumenter</b>			
Valutaterminer	1 085	10	10
Valutabytteavtaler	2 692	2	25
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>3 777</b>	<b>12</b>	<b>35</b>
<b>Renteinstrumenter</b>			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	21 897	774	271
Andre rentekontrakter	0	0	0
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>21 897</b>	<b>774</b>	<b>271</b>
<b>Andre derivater</b>			
Garantiforpliktelse mot Eksportfinans ASA	20	0	0
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>3 777</b>	<b>12</b>	<b>35</b>
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>21 897</b>	<b>774</b>	<b>271</b>
<b>Sum andre derivater</b>	<b>20</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum finansielle derivater i mill. kroner</b>	<b>25 695</b>	<b>786</b>	<b>307</b>

31.12.2017			
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
<b>Til virkelig verdi over resultatet</b>			
<b>Valutainstrumenter</b>			
Valutaterminer	1 263	12	14
Valutabytteavtaler	1 576	4	29
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 838</b>	<b>16</b>	<b>42</b>
<b>Renteinstrumenter</b>			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	23 631	566	264
Andre rentekontrakter	0	0	0
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>23 631</b>	<b>566</b>	<b>264</b>
<b>Andre derivater</b>			
Garantiforpliktelse mot Eksportfinans ASA	0	0	0
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>2 838</b>	<b>16</b>	<b>42</b>
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>23 631</b>	<b>566</b>	<b>264</b>
<b>Sum andre derivater</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum finansielle derivater i mill. kroner</b>	<b>26 469</b>	<b>582</b>	<b>307</b>

## Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene. Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile konsernets konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at konsernet har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise og kombinasjon av disse. Konsernet har også etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på konsernets innlån var 4,0 år ved utgangen av 1. kvartal 2018.

## Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

<b>Konsern</b>		<b>Nivå 1</b>	<b>Nivå 2</b>	<b>Nivå 3</b>	<b>Total</b>
<b>31.03.2018</b>					
<b>Eiendeler</b>					
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi					
- Derivater	0	455	0	455	
- Sertifikater og obligasjoner	0	11 659	0	11 659	
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 314	5 314	
- Egenkapitalinstrumenter	246	0	241	487	
- Andre finansielle eiendeler	0	0	40	40	
-Boliglån	0	0	53 890	53 890	
<b>Sum eiendeler</b>	<b>246</b>	<b>12 113</b>	<b>59 485</b>	<b>71 844</b>	
<b>Forpliktelser</b>					
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi					
- Derivater	0	329	0	329	
- Verdipapirgjeld	0	5 979	0	5 979	
<b>Sum forpliktelser</b>	<b>0</b>	<b>6 308</b>	<b>0</b>	<b>6 308</b>	

<b>31.03.2017</b>	<b>Nivå 1</b>	<b>Nivå 2</b>	<b>Nivå 3</b>	<b>Total</b>
<b>Eiendeler</b>				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	786		786
- Sertifikater og obligasjoner	0	8 425	0	8 425
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 907	5 907
- Egenkapitalinstrumenter	0	0	0	0
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	0	0
- Egenkapitalinstrumenter	205	0	213	419
- Andre finansielle eiendeler (Visa Norge)	0	0	34	34
<b>Sum eiendeler</b>	<b>205</b>	<b>9 211</b>	<b>6 154</b>	<b>15 571</b>

<b>Forpliktelser</b>				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	307	0	307
- Verdipapirgeld	0	13 791	0	13 791
- Tidsbegrenset ansvarlig lån	0	505	0	505
- Fastrenteinnskudd fra kunder	0	983	0	983
- Termininnskudd	0	0	56	56
<b>Sum forpliktelser</b>	<b>0</b>	<b>15 586</b>	<b>56</b>	<b>15 642</b>

<b>31.12.2017</b>	<b>Nivå 1</b>	<b>Nivå 2</b>	<b>Nivå 3</b>	<b>Total</b>
<b>Eiendeler</b>				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	582	0	582
- Sertifikater og obligasjoner	0	8 883	0	8 883
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 254	5 254
- Egenkapitalinstrumenter	0	0	0	0
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	258	0	237	495
- Andre finansielle eiendeler	0	0	40	40
<b>Sum eiendeler</b>	<b>258</b>	<b>9 465</b>	<b>5 531</b>	<b>15 254</b>

<b>Forpliktelser</b>				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	307	0	307
- Verdipapirgeld	0	11 543	0	11 543
- Tidsbegrenset ansvarlig lån	0	503	0	503
- Fastrenteinnskudd fra kunder	0	406	0	406
- Termininnskudd	0	0	9	9
<b>Sum forpliktelser</b>	<b>0</b>	<b>12 758</b>	<b>9</b>	<b>12 767</b>

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimerer. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.

- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kreditspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Reuters prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglarhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedspåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
<b>31.12.2017-31.03.2018</b>							
Inngående balanse	5 254	237	0	-9	0	40	5 522
Investeringer i perioden	705	5			53 892	0	54 602
Salg/innløsning i perioden	-618	0		9	0	0	-609
Gevinst eller tap ført i resultatet	-27	-2			-5	0	-33
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0			3	0	3
<b>Utgående balanse</b>	<b>5 314</b>	<b>241</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>53 890</b>	<b>40</b>	<b>59 485</b>
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-27	-2			-5	0	-33

	Fastrentelån til kunder (kun B10A)	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
<b>31.12.2016-31.03.2017</b>							
Inngående balanse	5 913	203	2	-107		32	6 043
Investeringer i perioden	244	9	0	-9		0	244
Salg/innløsning i perioden	-257	0	-3	61		0	-199
Gevinst eller tap ført i resultatet	7	0	1	0		0	8
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	1	0	0		2	3
<b>Utgående balanse</b>	<b>5 907</b>	<b>213</b>	<b>0</b>	<b>-56</b>		<b>34</b>	<b>6 098</b>
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	7	0	1	0		0	8

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
<b>31.12.2016-31.12.2017</b>							
Inngående balanse	5 913	204	2	-107		32	6 044
Investeringer i perioden	629	26	0	-10		4	650
Salg/innløsning i perioden	-1 301	0	-5	108		0	-1 198
Gevinst eller tap ført i resultatet	13	-10	2	0		0	5
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	17	0	0		4	21
<b>Utgående balanse</b>	<b>5 254</b>	<b>237</b>	<b>0</b>	<b>-9</b>		<b>40</b>	<b>5 522</b>
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	13	0	0	0		0	12

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
<b>31.12.2017-31.03.2018</b>							
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 277	172	0	0	53 949	4	59 402
Virkelig verdi justering	38	69	0	0	-60	36	83
<b>Balanseført verdi</b>	<b>5 314</b>	<b>241</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>53 890</b>	<b>40</b>	<b>59 485</b>

	Fastrentelån til kunder (kun B10A)	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
<b>31.12.2016-31.03.2017</b>							
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 836	160	0	-56		0	5 940
Virkelig verdi justering	71	54	0	0		34	159
<b>Balanseført verdi</b>	<b>5 907</b>	<b>213</b>	<b>0</b>	<b>-56</b>		<b>34</b>	<b>6 098</b>

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
<b>31.12.2016-31.12.2017</b>							
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 190	167	0	-9		4	5 351
Virkelig verdi justering	64	71	0	0		36	171
<b>Balanseført verdi</b>	<b>5 254</b>	<b>237</b>	<b>0</b>	<b>-9</b>		<b>40</b>	<b>5 522</b>

**Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:**

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 13 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus BA (55 mill. kroner), Eksportfinans ASA (77 mill. kroner) og SpareBank 1 Markets AS (40 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere meglervurderinger er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus BA (P/B 4,6). Basert på ekstern verdsettelse i forbindelse med en fusjon i 2012 og etterfølgende resultatoppnåelse er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,86). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på verdsettelse av selskapet i regnskapet til majoritetseier SpareBank 1 SMN samt løpende emisjonsprising.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kreditrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kreditrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen 60 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimerer på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljenivå og for enkeltengasjementer.

Andre finansielle eiendeler er for det vesentligste konsernets andel av gjenværende oppgjør for Visa Norges FLIs salg av Visa Europe Ltd til Visa Inc. Dette består av et avtalt kontantvederlag i EUR med oppgjør i 2019 samt preferanseaksjer i Visa Inc som vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdsettelsen av konsernets eiendel er basert på balansedagens valutakurser (EUR og USD), aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer, kjøpsavtalens konverteringsfaktor for preferanseaksjene og vedtatt oppgjørsandel fra Visa Norge FLI til medlemsbankene. Verdien av denne posten i NOK vil endre seg med nevnte forutsetninger.

## Note 11 Finansielle instrumenter og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernets standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot ti institusjonelle motparter. Gjensalgsavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har to GMRA-avtaler.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			
			Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	Netto
<b>31.03.2018</b>						
Derivater som eiendeler	455	0	455	-185	-145	<b>124</b>
Derivater som forpliktelser	-329	0	-329	185	89	<b>-54</b>
<b>31.03.17</b>						
Derivater som eiendeler	336	0	336	-53	0	<b>283</b>
Derivater som forpliktelser	-187	0	-187	53	89	<b>-45</b>
<b>31.12.2017</b>						
Derivater som eiendeler	582	0	582	-212	-218	<b>152</b>
Derivater som forpliktelser	-307	0	-307	212	73	<b>-22</b>

**Konsern**

**Beløp som ikke er**

**nettopresentert i balansen**

	<b>Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)</b>	Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)				<b>Netto</b>
		<b>Nettoført</b>	<b>i balansen</b>	<b>Finansielle instrumenter</b>	<b>Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet</b>	
<b>31.03.2018</b>						
Derivater som eiendeler	455	0	455	-185	-145	<b>124</b>
Derivater som forpliktelser	-329	0	-329	185	89	<b>-54</b>
<b>31.03.2017</b>						
Derivater som eiendeler	786	0	786	-113	-201	<b>472</b>
Derivater som forpliktelser	-307	0	-307	113	121	<b>-73</b>
<b>31.12.2017</b>						
Derivater som eiendeler	582	0	582	-212	-218	<b>152</b>
Derivater som forpliktelser	-307	0	-307	212	73	<b>-22</b>

## Note 12 Andre eiendeler

Morbank			Konsern		
31.12.2017	31.03.2017	31.03.2018	31.03.2018	31.03.2017	31.12.2017
273	153	273 Kapitalinnskudd pensjonskasse	273	153	273
54	19	51 Opptjente ikke mottatte inntekter	52	32	55
66	44	128 Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	197	187	135
2	0	85 Uoppgjorte handler	85	0	2
249	574	206 Øvrige eiendeler	430	869	445
<b>645</b>	<b>789</b>	<b>744 Andre eiendeler</b>	<b>1 038</b>	<b>1 240</b>	<b>910</b>

## Note 13 Innskudd fra kunder

Morbank			Konsern		
31.12.2017	31.03.2017	31.03.2018	31.03.2018	31.03.2017	31.12.2017
38 682	22 058	38 892 Lønnstakere o.l	38 892	36 260	38 682
4 329	3 855	4 040 Offentlig forvaltning	4 040	4 363	4 329
874	1 025	1 031 Primærnæringer	1 031	1 036	874
266	0	260 Trebearbeidende industri	260	5	266
826	741	702 Annen industri	702	801	826
1 602	981	1 447 Bygg og anlegg	1 447	1 177	1 602
139	123	72 Kraft- og vannforsyning	72	124	139
1 388	760	1 193 Varehandel	1 193	1 270	1 388
267	121	257 Hotell- og restaurant drift	257	266	267
3 549	2 592	3 678 Eiendomsdrift	3 678	4 554	3 549
12 993	3 164	13 688 Forretningsmessig tjenesteyting	13 668	11 242	12 965
1 013	463	870 Transport og kommunikasjon	870	597	1 013
84	0	0 Øvrig virksomhet	0	1 086	84
<b>66 013</b>	<b>35 882</b>	<b>66 130 Sum innskudd fordelt på sektor og næring</b>	<b>66 110</b>	<b>62 782</b>	<b>65 985</b>

## Note 14 Verdipapirgjeld

### Morbank

<b>Endring i verdipapirgjeld</b>	<b>31.03.2018</b>	<b>Emmittert</b>	<b>Forfalt / innløst</b>	<b>Øvrige endringer</b>	<b>31.12.2017</b>
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	28 918	6 414	-1 250	645	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 500		-200		1 700
Oppnjente renter	247	0	0	40	207
Verdijusteringer	111	0	0	-264	375
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi</b>	<b>30 776</b>	<b>6 414</b>	<b>-1 450</b>	<b>421</b>	<b>25 391</b>

<b>Endring i verdipapirgjeld</b>	<b>31.03.2017</b>	<b>Emmittert</b>	<b>Forfalt/ innløst</b>	<b>Øvrige endringer</b>	<b>31.12.2016</b>
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	13 368	2 205	-300	-630	12 093
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	500	0	0	0	500
Oppnjente renter	129	0	0	5	123
Verdijusteringer	232	0	0	43	189
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi</b>	<b>14 229</b>	<b>2 205</b>	<b>-300</b>	<b>-581</b>	<b>12 906</b>

<b>Endring i verdipapirgjeld</b>	<b>31.12.2017</b>	<b>Emmittert</b>	<b>Forfalt/ innløst</b>	<b>Øvrige endringer</b>	<b>31.12.2016</b>
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	23 109	5 764	-2 603	7 854	12 093
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 700	500	0	700	500
Oppnjente renter	207	0	0	84	123
Verdijusteringer	375	0	0	186	189
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi</b>	<b>25 391</b>	<b>6 264</b>	<b>-2 603</b>	<b>8 824</b>	<b>12 906</b>

### Konsern

<b>Endring i verdipapirgjeld</b>	<b>31.03.2018</b>	<b>Emmittert</b>	<b>Forfalt/ innløst</b>	<b>Øvrige endringer</b>	<b>31.12.2017</b>
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	28 918	6 414	-1 250	645	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 500	0	-200	0	1 700
Oppnjente renter	247	0	0	40	207
Verdijusteringer	111	0	0	-264	375
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi</b>	<b>30 776</b>	<b>6 414</b>	<b>-1 450</b>	<b>421</b>	<b>25 391</b>

<b>Endring i verdipapirgjeld (med B1OA inkludert inngående)</b>	<b>31.03.2017</b>	<b>Emmittert</b>	<b>Forfalt/ innløst</b>	<b>Øvrige endringer</b>	<b>31.12.2016</b>
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	21 984	2 205	-830	-589	21 199
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 200	0	0	0	1 200
Oppnjente renter	235	0	0	14	221
Verdijusteringer	540	0	0	21	520
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi</b>	<b>23 960</b>	<b>2 205</b>	<b>-830</b>	<b>-555</b>	<b>23 140</b>

<b>Endring i verdipapirgjeld (med B1OA inkludert inngående)</b>	<b>31.12.2017</b>	<b>Emmittert</b>	<b>Forfalt/ innløst</b>	<b>Øvrige endringer</b>	<b>31.12.2016</b>
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	23 109	5 764	-3 203	-651	21 199
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 700	500	0	0	1 200
Oppnjente renter	207	0	0	-14	221
Verdijusteringer	375	0	0	-145	520
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi</b>	<b>25 391</b>	<b>6 264</b>	<b>-3 203</b>	<b>-810</b>	<b>23 140</b>

## Note 15 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern		
31.12.2017	31.03.2017	31.03.2018	31.03.2018	31.03.2017	31.12.2017
120	43	101 Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	154	155	135
4	10	21 Garantiaavsetninger	21	10	4
84	41	84 Pensjonsforpliktelse	87	64	87
81	98	132 Leverandørgjeld	139	102	88
0	0	11 Uoppgjorte handler	11	0	0
142	86	831 Annen gjeld <sup>1)</sup>	909	330	227
<b>431</b>	<b>278</b>	<b>1 180 Annen gjeld og balanseført forpliktelse</b>	<b>1 320</b>	<b>662</b>	<b>541</b>

<sup>1)</sup> Per 31.03.2018 var utbytte på 424 mill. kroner og kundeutbytte på 204 mill. kroner inkludert.

## Note 16 Egenkapitalbevis

Morbank	31.03.2018 <sup>1)</sup>	31.03.2017	31.12.2017
Eierandelskapital	5 359	5 310	5 359
Utjevningsfond	1 897	974	1 584
Avsatt utbytte	0	148	424
Overkursfond	547	520	547
<b>A. Sum eierandelskapital</b>	<b>7 803</b>	<b>6 952</b>	<b>7 914</b>
Grunnfond	3 581	3 307	3 432
Avsatt kundeutbytte	0	0	204
Annen innskutt egenkapital	166	0	165
<b>B. Sum grunnfondskapital</b>	<b>3 747</b>	<b>3 307</b>	<b>3 801</b>
Fond for urealiserte gevinstar	272	136	279
Gavefond	19	29	20
<b>Sum annen egenkapital</b>	<b>292</b>	<b>164</b>	<b>299</b>
Annen egenkapital	0	200	0
Hybridkapital	400	0	400
Betalte renter hybridkapital	-16	0	-8
<b>Sum egenkapital</b>	<b>12 226</b>	<b>10 623</b>	<b>12 406</b>
<b>Sum egenkapital til utdeling:</b>			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	67,6 %	67,3 %	67,6 %
<b>EK-bevis utstedt</b>	<b>107 179 987</b>	<b>106 202 540</b>	<b>107 179 987</b>

1) I henhold til Finansforetakslovens § 10-1 kan revisorbekreftet delårsresultat innbereges for beregning av bokført verdi per egenkapitalbevis.

<b>20 største eiere av egenkapitalbevisene</b>	<b>Antall EK-bevis</b>	<b>Prosent-andel</b>
Sparebankstiftelsen Hedmark	58 654 893	54,73 %
Landsorganisasjonen LO sentralt	10 322 584	9,63 %
Tredje AP-Fonden C/O Handelsbanken AS	2 810 699	2,62 %
Fellesforbundet	1 950 901	1,82 %
Danske Invest Norske C/O Danske Capital	1 815 233	1,69 %
ODIN Norge	1 421 218	1,33 %
Norsk Nærings og Nyttelsesmiddelarbeiderforbund	1 219 526	1,14 %
SEB Nordenfond Skandinaviska Enskilda	1 092 822	1,02 %
Fidelity PUR.TRUST:F Intrinsic Opportunit	1 000 000	0,93 %
Danske Invest Norske aksjer	941 100	0,88 %
JPMorgan Chase Bank	902 753	0,84 %
VPF EIKA Egenkapital C/O EIKA Kapitalforvaltning	870 040	0,81 %
Sparebank 1 Østfold Akershus	839 930	0,78 %
SpareBank 1 BV v/Finansavdelingen	839 930	0,78 %
Landkredit Utbytte	750 000	0,70 %
State Street Bank an A/C Client Omnibus	731 828	0,68 %
State Street Bank an S/A SSB Client Omnibus	710 765	0,66 %
Skandinaviska Enskil SEB S.A. Client Asse	650 597	0,61 %
Industri energi	445 123	0,42 %
State Street Bank an A/C Client Omnibus	439 620	0,41 %

## Utbyttepolitikk

SpareBank 1 Østlandet legger vekt på å gi sine eiere et konkurransedyktig og stabilt kontantutbytte, basert på god lønnsomhet og høy utbyttekapasitet. Banken har som mål å utbetale 50 prosent av hvert års overskudd etter skatt som utbytte til egenkapitalbeviserne og som kundeutbytte fra grunnfondskapitalen. Bankens langsiktige lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på 10 prosent. Målet for egenkapitalavkastningen er dermed litt lavere enn for sammenlignbare banker, noe som reflekterer SpareBank 1 Østlandets målsetting om å bevare den veletablerte posisjonen som landets mest solide regionale sparebank. Bankens målsetting for soliditet gjenspeiles i et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 16 prosent. Justert for ulikheter i nivået på kapitaldekning, har SpareBank 1 Østlandet historisk vært like lønnsom som sammenlignbare banker.

I tillegg til å være den mest solide regionale sparebanken, har SpareBank 1 Østlandet en høy andel utlån til personmarkedet samt en opprinnelig tilhørighet til Innlandet, som er en mindre konjunkturfølsom region enn landet for øvrig. Kombinasjonen av høy soliditet og en robust utlånsportefølje gir banken god kapasitet til å opprettholde den målsatte utbytteandelen, også i økonomiske nedgangstider.

Etter forslag fra styret, vedtar representantskapet hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeviserne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsvis i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen utbetales normalt til kundene gjennom kundeutbytte. Ordningen med kundeutbytte forhindrer at egenkapitalbeviserienes eierandel i banken vannes ut. Egenkapitalbeviserienes andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningsfond. Ved fastsettelse av utbyttet tar representantskapet hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon samt eventuelle regulatoriske endringer.

## Note 17 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avgangte delårsregnskapet.

SpareBank 1 Østlandet har i 2. kvartal inngått en intensjonsavtale med selskapet The Value Innovation Team (TheVIT) om å etablere et felles holdingselskap som skal eie 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Regnskaphuset Østlandet og TheVIT. Avtalen innebærer at banken vil eie vel 70 prosent av aksjene i det nye holdingselskapet. Avtalen forutsetter endelig styregodkjenning i begge selskapene.

# Resultater fra kvartalsregnskapene konsern

(Isolerte tall i mill. kroner)	1.kv 2018	4.kv 2017	3.kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4.kv 2016	3.kv 2016	2.kv 2016	1.kv 2016
Renteinntekter	811	820	809	823	787	786	765	472	472
Rentekostnader	316	318	310	331	322	333	323	172	176
<b>Netto renteinntekter</b>	<b>495</b>	<b>501</b>	<b>498</b>	<b>491</b>	<b>464</b>	<b>452</b>	<b>442</b>	<b>300</b>	<b>297</b>
Provisjonsinntekter	304	312	311	297	277	275	295	137	123
Provisjonskostnader	23	27	27	26	22	23	23	13	13
Andre driftsinntekter	42	29	42	45	53	43	37	51	50
<b>Netto provisjons- og andre inntekter</b>	<b>323</b>	<b>315</b>	<b>325</b>	<b>316</b>	<b>308</b>	<b>295</b>	<b>310</b>	<b>175</b>	<b>160</b>
Utbytte	12	0	0	2	9	0	1	45	0
Netto resultat fra eierinteresser	30	77	82	30	6	49	21	96	70
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	4	67	19	2	-14	17	30	-47	-63
<b>Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser</b>	<b>45</b>	<b>143</b>	<b>100</b>	<b>34</b>	<b>0</b>	<b>66</b>	<b>53</b>	<b>94</b>	<b>7</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>864</b>	<b>959</b>	<b>923</b>	<b>841</b>	<b>773</b>	<b>813</b>	<b>805</b>	<b>569</b>	<b>464</b>
Personalkostnader	258	308	233	237	232	253	27	145	148
Avskrivninger	23	22	21	21	21	22	19	12	11
Andre driftskostnader	169	220	179	221	184	201	168	102	94
<b>Sum driftskostnader</b>	<b>449</b>	<b>550</b>	<b>433</b>	<b>478</b>	<b>437</b>	<b>477</b>	<b>214</b>	<b>259</b>	<b>253</b>
<b>Driftsresultat før tap på utlån og garantier</b>	<b>414</b>	<b>409</b>	<b>491</b>	<b>363</b>	<b>335</b>	<b>337</b>	<b>590</b>	<b>310</b>	<b>211</b>
Tap på utlån og garantier	5	-13	14	5	-26	43	3	20	9
<b>Driftsresultat før skatt</b>	<b>409</b>	<b>422</b>	<b>476</b>	<b>358</b>	<b>361</b>	<b>294</b>	<b>587</b>	<b>289</b>	<b>202</b>
Skattekostnad	96	85	99	84	88	14	163	62	33
<b>Resultat etter skatt</b>	<b>314</b>	<b>337</b>	<b>377</b>	<b>274</b>	<b>274</b>	<b>281</b>	<b>424</b>	<b>227</b>	<b>169</b>
	1.kv 2018	4.kv 2017	3.kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4.kv 2016	3.kv 2016	2.kv 2016	1.kv 2016
<b>Lønnsomhet</b>									
Egenkapitalavkastning <sup>1)</sup>	9,9 %	10,4 %	12,0 %	9,0 %	9,2 %	9,4 %	15,0 %	9,0 %	7,7 %
Netto renteinntekter (rentenetto) <sup>2)</sup>	1,81 %	1,85 %	1,85 %	1,88 %	1,85 %	1,79 %	1,75 %	1,53 %	2,09 %
Kostnadsprosent <sup>3)</sup>	52,0 %	57,4 %	46,9 %	56,8 %	56,6 %	58,6 %	26,6 %	45,6 %	54,5 %
<b>Balansetall</b>									
Brutto utlån til kunder	92 818	90 460	88 945	87 528	84 901	82 945	81 336	79 286	44 308
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kreditforetak <sup>1)</sup>	132 433	129 535	126 919	124 393	121 701	119 450	117 625	115 224	62 156
Utlånsvekst siste 12 mnd <sup>1)</sup>	9,3 %	9,1 %	9,4 %	10,4 %	91,6 %	89,5 %	90,1 %	88,4 %	9,4 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kreditforetak <sup>1)</sup>	8,8 %	8,4 %	7,9 %	8,0 %	95,8 %	95,4 %	99,9 %	98,7 %	9,8 %
Innskudd fra kunder	66 110	65 985	65 268	66 653	62 782	63 070	62 107	62 637	33 675
Innskuddsdekning <sup>1)</sup>	71,2 %	72,9 %	73,4 %	76,2 %	73,9 %	76,0 %	76,4 %	79,0 %	76,0 %
Innskuddsdekning inklusivt lån overført til kreditforetak <sup>1)</sup>	49,9 %	50,9 %	51,4 %	53,6 %	51,6 %	52,8 %	52,8 %	54,4 %	54,2 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	5,3 %	4,6 %	5,1 %	6,4 %	86,4 %	88,5 %	87,9 %	88,6 %	8,4 %
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	111 205	107 316	106 982	104 757	101 749	100 679	100 301	79 019	56 577
Forvaltningskapital	114 088	108 321	106 312	107 652	101 861	101 640	99 720	100 883	57 185
Forretningskapital <sup>1)</sup>	153 703	147 396	144 286	144 517	138 661	138 145	136 009	136 821	75 033
<b>Tap og mislighold</b>									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån <sup>1)</sup>	0,0 %	-0,1 %	0,1 %	0,0 %	-0,1 %	0,2 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %
Misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån <sup>1)</sup>	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,4 %	0,2 %	0,6 %
Øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån <sup>1)</sup>	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,5 %
Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i prosent av brutto utlån <sup>1)</sup>	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,5 %	0,5 %	0,3 %	0,7 %
<b>Soliditet</b>									
Ren kjernekapitaldekkning	16,2 %	16,8 %	16,9 %	16,7 %	16,7 %	16,9 %	17,5 %	16,0 %	16,9 %
Kjernekapitaldekkning	17,0 %	17,7 %	17,8 %	17,6 %	17,6 %	17,9 %	18,3 %	16,7 %	17,3 %
Kapitaldekkning	19,4 %	20,5 %	19,9 %	19,9 %	19,3 %	20,3 %	20,2 %	18,6 %	18,8 %
Netto ansvarlig kapital	14 028	14 138	13 423	13 440	12 649	12 656	9 608	9 305	7 229

1) Alternative resultatløft er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

# Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fyldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for Morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter etter skatt på hybridkapital}) \times \frac{\text{Act}}{\text{Act}}}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kreditforetak – Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
Netto renteinntekter inklusive provisjoner fra kreditforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kreditforetak
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kreditforetak
Brutto utlån inklusive utlån overført til kreditforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kreditforetak
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Innskuddsdekning inklusive utlån overført til kreditforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusive utlån overført til kreditforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$

Alternative resultatmål	Definisjon
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder} - \text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \frac{\text{Act}}{\text{Act}}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Min. int.} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkap.} + \text{Tot. betalte renter på hybridkap.}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \frac{\text{Act}}{\text{Act}}}$
Pris/Bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført EK per EK} - \text{bevis konsern}}$
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverd på sikekrhetsstilte eiendeler}}$
Utlån overført til kreditforetak	Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fraregnet fra balansen
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall daget hittil i år}}$
Ekstraordinære poster	Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser

# Finanskalender 2018

Føreløpig årsregnskap 2017	Fredag 9. februar
Møte i Representantskapet	Torsdag 22. mars
Ex. Utbytte	Fredag 23. mars
Utbetalning av utbytte	Fredag 6. april
1. kvartal 2018	Fredag 27. april
2. kvartal 2018	Tirsdag 7. august
3. kvartal 2018	Fredag 26. oktober

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.  
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelovaen § 5-1.*

*Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.*

## Kontaktinformasjon



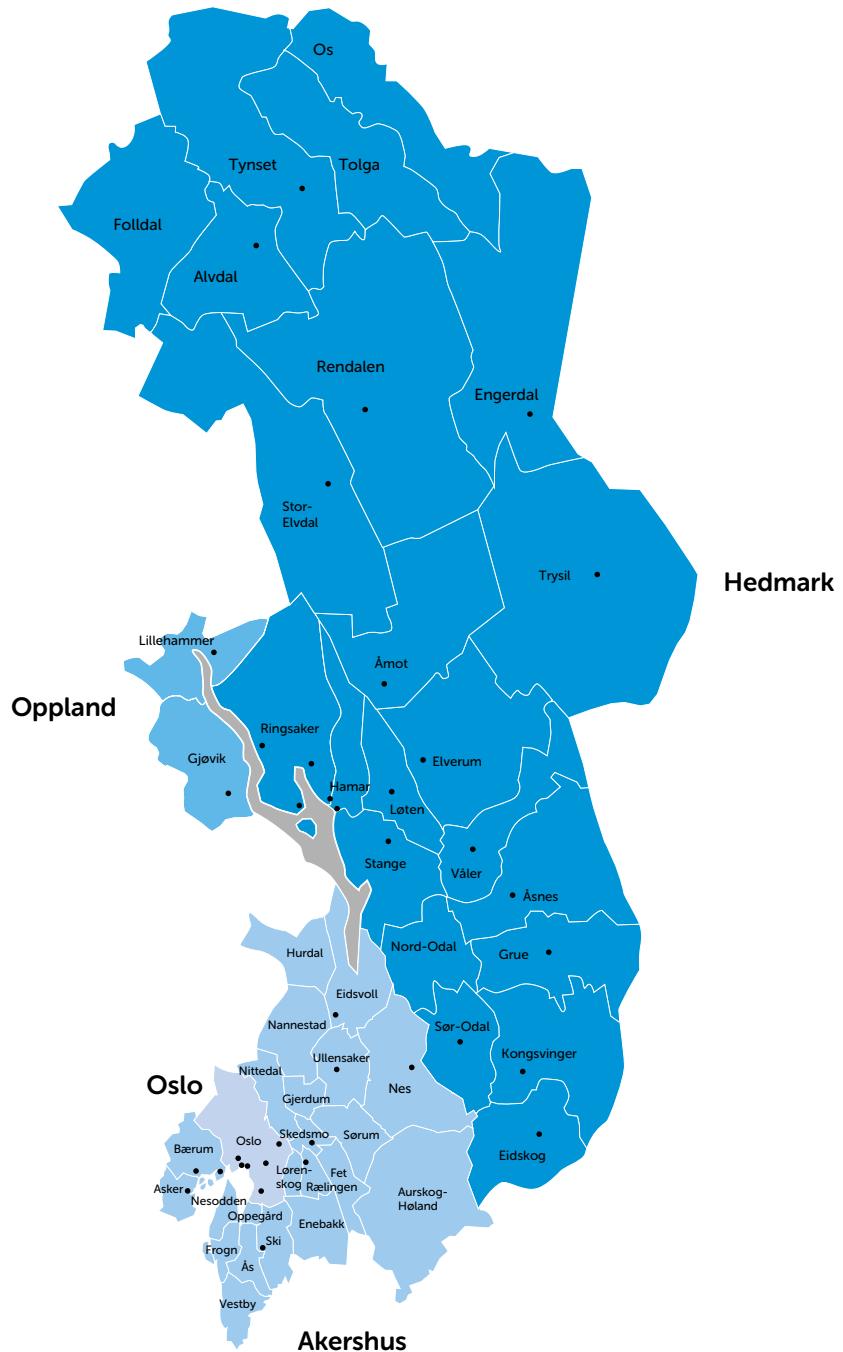
*Richard Heiberg*  
Administrerende direktør  
Tel.: +47 902 06 018  
[richard.heiberg@sb1ostlandet.no](mailto:richard.heiberg@sb1ostlandet.no)



*Geir-Egil Bolstad*  
Finansdirektør  
Tel.: +47 918 82 071  
[geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no](mailto:geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no)



*Runar Hauge*  
IR-kontakt  
Tel.: +47 482 95 659  
[Runar.hauge@sb1ostlandet.no](mailto:Runar.hauge@sb1ostlandet.no)



#### Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar

Postboks 203, 2302 Hamar

Telefon 915 02999

Organisasjonsnummer 920 426 530

sb1ostlandet.no